

**Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics**

**Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice**

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Ekonomická Fakulta

Katedra regionálního managementu

Bakalářská práce

Rozvoj venkova Jihočeského kraje a jeho perspektivy

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Jana Žlábková Ph.D.

Vypracoval: Kateřina Vlášková

České Budějovice 2015

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to - v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce.

Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

.....

Kateřina Vlášková

V Českých Budějovicích dne

Úvod	4
1. Literární rešerše	5
1.1. Vymezení venkovského prostoru	5
1.2. Důležité mezníky v historii venkova	7
1.3. Územně statistické jednotky	7
1.4. Regionální politika	9
1.4.1. Cíle regionální politiky 2007 – 2013	10
1.4.2. Cíle regionální politiky 2014 – 2020	12
1.5. Fondy Evropské unie	12
1.5.1. Strukturální fondy Evropské unie 2007 – 2013	13
1.6. Státní zemědělský intervenční fond	14
1.7. Program rozvoje venkova	16
1.7.1 Program rozvoje venkova 2007 – 2013	17
1.7.2 Program rozvoje venkova 2014 – 2020	17
1.7.3. Osa IV. LEADER 2007 – 2013	18
1.8. Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD) 2014 – 2020	19
1.9. Akteři rozvoje venkova	19
1.9.1. Místní akční skupiny	23
1.9.2. Národní síť Místních akčních skupin	27
1.9.3. Krajské sdružení Národní sítě MAS o.s. v Jihočeském kraji	27
2. Metodika práce	30
3. Praktická část	31
3.1. Jihočeský kraj	31
3.2. Okres Strakonice	32
3.2.1. Území okresu	32

3.2.2.	Demografické podmínky	32
3.2.3.	Administrativní členění	33
3.2.4.	Ekonomická charakteristika	34
3.2.5.	Občanská vybavenost	35
3.3.	Okres Prachatice	36
3.3.1.	Území okresu	36
3.3.2.	Demografické podmínky	36
3.3.3.	Ekonomická charakteristika	37
3.3.4.	Administrativní členění	39
3.3.5.	Občanská vybavenost	39
3.4.	Aktivity aktérů na venkově okres Strakonice	40
3.4.1.	Místní akční skupina Svazku obcí Blatenska	40
3.4.2.	Místní akční skupina MAS LAG Strakonicko	43
3.4.3.	Místní akční skupina Šumavsko	45
3.4.4.	MAS Vodňanská ryba	47
3.5.	Mikroregiony, sdružení obcí v okrese Strakonice	48
3.5.1.	Mikroregion Dolního Pootaví	49
3.5.2.	Blanicko - Otavský, DSO	49
3.6.	Aktivity aktérů na venkově okres Prachatice	50
3.6.1.	Místní akční skupina Rozkvět zahrady jižních čech	50
3.6.2.	Místní akční skupina Blanský les – Netolicko	52
3.7.	Mikroregiony, sdružení obcí v okrese Prachatice	53
3.7.1.	Mikroregion Horní Vltava – Boubínsko	53
3.7.2.	DSO Prachatice	54
3.8.	Hodnocení MAS	54

3.9.	Výsledky a diskuze	59
4.	Závěr	63
I.	Summary	65
II.	Seznam použitých zdrojů	66
III.	Seznam tabulek, grafů, obrázků	
IV.	Seznam příloh	

Úvod

Venkov je prostor, ve kterém se nacházejí venkovská sídla, a je obklopen krajinou. Život na venkově je zcela odlišný od života ve městě. Je to místo, kde se uchovávají tradiční lidové akce a lidové církevní svátky. Venkov láká na odpočinek či rekreaci, společenský život na venkově je zcela jiný a není tak různorodý jako ve městě.

Venkov lze členit na několik typů, kde území mají odlišné znaky: ekonomické, geografické, sociokulturní a environmentální. Pro vymezení venkova se nejvíce používá definice stanovená OECD, která bere v úvahu kritérium hustoty zalidnění, které nesmí přesahovat 150 obyvatel na 1 km². Členíme na oblasti převážně venkovské, kde je více než 50 % obyvatel. Významně venkovské oblasti 15 -50 % obyvatel a méně než 15 % obyvatel ve venkovských obcích.

Rozvoj venkova je velmi aktuálním řešeným problémem, venkov zaujímá dle kritérií EU 92% území. Venkov se potýká s celou řadou problémů, kterým by se měla politika rozvoje venkova snažit zamezit. Největším problémem je neustálé vylidňování a odchod obyvatel do měst. Populace na venkově tedy stárne, mladých lidí na venkově ubývá. Je zde také malá konkurenceschopnost.

Rozpočty obcí jsou omezené, nelze s nimi tedy financovat některé důležité potřeby pro obyvatele. Obce se snaží o spolupráci s jinými obcemi, kde je možné využít finančních prostředků z Evropské unie nebo státního rozpočtu. Mezi takové partnerství či spolupráci patří mimo jiné i Místní akční skupiny. Místní akční skupina je seskupení členů z veřejné i neveřejné sféry, snaží se o rozvoj daného území. Místní akční skupiny využívají metodu LEADER pro čerpání finančních prostředků z fondů EU. Jejich hlavním cílem podpory je vytvořit ty správné podmínky pro rozvoj partnerských vztahů, a to především pomocí dobře vypracované strategie, zapojení veřejnosti odrážející veškeré potřeby daného území.

Bakalářská práce se zabývá rozvojem venkova, aktéry rozvoje venkova. V literární rešerši, kde jsou vysvětleny nejdůležitější pojmy jako Regionální politika, Program rozvoje venkova, aktéři rozvoje venkova a místní akční skupiny. Na literární rešerši navazuje praktická část, kde jsou aktéři rozvoje venkova na vybraném území popsáni. Místní akční skupiny jsou popsány a srovnány z několika hledisek. Na závěr práce budou shrnuty zjištěné výsledky a vyhodnoceno dotazníkové šetření.

1. Literární rešerše

1.1 Vymezení venkovského prostoru

Vymezení venkovského prostoru lze řešit z několika úhlů. Vymezení venkovských sídel podle Perlína je z následujících hledisek.

- a) urbanistické - venkovské sídlo je vymezeno jako sídlo s typickou urbanistickou strukturou nízkopodlažní zástavby s vysokým podílem rodinných domů s málo vyvinutou uliční sítí s dominantním prostorem návsi jako společenského a kulturního centra sídla a vysokým podílem zeleně v sídle
- b) architektonické – venkovské sídlo je vymezeno jako sídla s dominancí nízkopodlažní zástavby v individuálních rodinných domech, které nemají vybudováno přízemí určené k obchodní činnosti nebo službám. Venkovský dům je doplněn rozsáhlejším hospodářským zázemím, které sloužilo původně pro zemědělskou prvovýrobu, v současnosti slouží k zabezpečení provozu domu. Pro tradiční venkovský dům je typické vymezení dvora a zahrady s výrazně oddělenými funkcemi
- c) sociální – venkovské sídlo je takové sídlo, kde existují mnohem užší sociální kontakty mezi jednotlivými obyvateli sídla, kde existuje dlouhodobá neformální sociální kontrola a participace
- d) ekonomické – venkovské sídlo je takové sídlo, kde dominantní nebo rozhodující činností je zemědělství a primární výroba potravin a kde významný podíl ekonomicky aktivních osob vyjíždí do zaměstnání mimo toto sídlo.
- e) Historické – sídlo, které v minulosti získala městská správa je městem, ostatní sídla jsou vesnicemi. Městem by tedy byli i sídla jako Rabštejn nad Střelou s 26 obyvateli, který v současnosti nemá ani statut obce
- f) Administrativní – městy jsou ty obce, které stát jako města definuje a která mají právo používat městskou správu a městský znak. Toto označení nově propůjčuje městům předseda Poslanecké sněmovny a nemá žádný administrativní nebo jiný význam. Jeho jediný význam je prestižní
- g) Statistické – venkovské sídlo je takové sídlo, které má méně než konvenčně stanovený počet obyvatel. (Perlín, Venkov, typologie venkovského prostoru,[2015])

Venkovský prostor je podle metodiky Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD, Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj), prostor převážně venkovské a významně venkovské oblasti. Tento prostor zabírá přibližně 90 % rozlohy Evropské unie a žije zde přes 60 % obyvatelstva veškerých členských států Evropské unie. Tyto oblasti v Evropské unii vytvářejí 45 % hrubé přidané hodnoty.

Venkov můžeme popsat jako prostor, ve kterém se nachází venkovská sídla, a bývá obklopen krajinou. Venkovský prostor tedy zahrnuje jak zastavěné tak nezastavěné území menších sídel.(Macháček, 2012)

Život na venkově je zcela odlišný od života ve městě. Venkov je místem, kde se uchovávají tradiční lidové akce a lidové církevní svátky. Na venkově se především pracovalo na poli a chovala se hospodářská zvířata, lidé byli soběstační. Avšak kolektivizace tento klidný a pohodový styl života zcela zničila. Většina zemědělců předala svá pole, zvířata i stroje do zemědělských družstev a z dříve samostatných zemědělců se stali zaměstnanci.

Venkov svým klidem často láká na odpočinek lidi žijících ve městě. Ti na venkově nežijí, ale pouze přespávají a jejich veškerý život se odehrává ve městě. To však neplatí pro všechny oblasti venkova, tzv. satelitní místečka k tomuto způsobu života přímo vybízejí.

Společenský život na venkově zcela není, tak různorodý jako obyvatel ve městě. Kina byla na venkově rozšířená, jejich zánik způsobila revoluční doba. Mnoho míst má své kulturní spolky – ochotnická divadla, taneční či pěvecké. Lidé na venkově se scházejí na tančcích zabavách, poutích, církevních svátcích či při jiných slavnostních příležitostech. Skoro v každé obci funguje nějaký zájmový spolek např. myslivci, fotbalisti nebo dobrovolný hasiči. Jedná se zcela o dobrovolnou aktivitu. O lidech žijících na venkově se dá předpokládat silnější citová vazba k místu, kde žijí. (Pělucha a kol., 2012)

1.2. Důležité mezníky v historii venkova

Dnešní podoba venkova je ovlivněna historií a místními specifiky. Jednotlivé regiony jsou rozdílné svými přírodními a geografickými podmínkami. Velice záleží i na jejich poloze např. oblasti kolem velkých měst.

V době národního obrození se venkov stal místem zachování českého jazyka a tradic národa. Venkov začal být lépe vnímán, sedlák byl symbolem vzdoru a pokroku. Na konci tohoto období (v první polovině 19. st.) se s venkovem spojují dva nové fenomény romantismus a turistika. Venkovská krajina se stává jak objektem umělců, tak i místem pro první turistické výpravy.

Důležitou roli určitě hrála pozemková reforma, při které byla přerozdělována půda českým dělníkům a rolníkům od německé šlechty, které půda původně patřila. Zlepšilo se zemědělství a zemědělská malovýroba, která přispěla ke zlepšení podmínek. Další důležitá akce byla vysídlení rozsáhlého území při odsunu německého obyvatelstva, období kolektivizace, po převzetí politické moci komunistickou stranou se měl venkov změnit k lepšímu. Jednalo se o združstevňování majetku, zvířat, budov a strojů. Přes odpor byl tento proces realizován skoro na celém území České republiky. Při zavedení tzv. „střediskové soustavy obcí“ byl rozvoj soustředěn jen do měst a vybraných lokalit. Naopak se v tomto období zvýšila produktivita zemědělské výroby, zvýšila se i životní úroveň obyvatel, začal fungovat systém sociálního zabezpečení a bezplatné a dostupné zdravotnictví i školství.

Poslední důležitou změnou, poslední důležitý mezník v historii venkova byla sametová revoluce, která s sebou přinesla hlavně ekonomické změny. Přinesla s sebou hlavně ekonomické změny jako transformace zemědělských družstev a proces restituce zabaveného majetku. Tyto změny se realizovaly několik let. Mnoho restituentů své pozemky začalo zase pronajímat novým podnikům. Pro venkovské obyvatelstvo, význam zdroje pracovních míst v zemědělství klesl. (Pělucha a kol., 2012)

1.3. Územní statistické jednotky

Je třeba rozlišit a přiblížit základní členění území. V České republice se s požadavky evropských institucí používá systém NUTS²⁹. Celé území České republiky = NUTS 0 a 1, člení se na kraje, které tvoří úroveň NUTS 3. Okresy jsou v kategorii LAU 1 a obce LAU 2. Local administrative Units = LAU, systém územních jednotek regionálního charakteru byl nově zaveden až v roce 2008. (Pělucha a kol., 2012)

V následující tabulce jsou územní statistické jednotky NUTS = Nomenclature des Unites Territoriales Statistique, které jsou vytvořené pro statistické účely a pro porovnání ekonomických ukazatelů členských zemí EU. Jednotlivé úrovně NUTS jsou charakterizovány počtem obyvatel a rozlohou.

LAU = Místní administrativní jednotka a zahrnuje obce a okresy.

V následující tabulce je rozebráno rozdělení podle NUTS v České republice.

TABULKA 1: ČLENĚNÍ NUTS v ČR

Zkratka	Český ekvivalent	Počet v ČR
NUTS 0	Stát	1
NUTS I	Území	1
NUTS II	Region soudržnosti	8
NUTS III	Kraj	14
NUTS IV	Okres	77
NUTS V	Obec	6254

Zdroj: Regionální informační systém, vlastní zpracování

Venkov lze rozčlenit na několik typů. Tato území mají odlišné znaky: ekonomické, geografické, sociokulturní a environmentální. Na tyto typy nelze pohlížet a přistupovat k nim stejným způsobem. V praxi pro vymezení venkova se nejvíce používají definice stanovené OECD, které berou nejvíce v úvahu kritérium hustoty zalidnění na úrovni LAU II, které nesmí přesahovat 150 obyvatel na 1 km². Podle tohoto kritéria pak byly rozděleny regiony na úrovni NUTS 3 podle procentního podílu populace ve venkovských obcích: (Kouřilová a kol. 2012)

1. Predominantly rural = převážně venkovské oblasti, více než 50 % obyvatel ve venkovských obcích (NUTS 5).
2. Significantly rural = významně venkovské oblasti, 15-50 % obyvatel ve venkovských obcích.
3. Predominantly urban = převážně městské oblasti, méně než 15 % obyvatel ve venkovských obcích. (Kouřilová a kol., 2012)

TABULKA 2: VYMEZENÍ VENKOVSKÝCH REGIONŮ PODLE HUSTOTY ZALIDNĚNÍ DLE ORP

	150 obyvatel/km ²	
Regiony	Počet ORP	Počet obyvatel
Městské	24	3 367 328
Významně venkovské	111	5 020 874
Převážně venkovské	71	1 898 987
Celkem	206	10 287 189

Zdroj: Deník veřejné správy, vlastní zpracování

Ve výše uvedené tabulce se nachází vymezení venkovských regionů podle hustoty jejich zalidnění. Městský region měl 3 367 328 tisíc obyvatel a nachází se zde 24 obcí s rozšířenou působností. Významně venkovský region s počtem obyvatel 5 020 874 a 111 obcemi s rozšířenou působností je největší jak dle hustoty zalidnění tak také s pověřenými obcemi. Převážně venkovský region s počtem obyvatel 1 898 987 a 71 obcemi s rozšířenou působností je nejméně častý.

1.4. Regionální politika

Přibližně od 90. let minulého století se v České republice připravuje myšlenková osnova a strategie rozvoje regionů. Naléhavost zabývat se touto oblastí vyvolala proměna, která přišla po roce 1989. V důsledku těchto změn došlo k rozdílnosti mezi regiony. Na základě analýzy byly stanoveny tzv. problémové regiony, ve kterých například rostla nezaměstnanost, nebo měly ekologické problémy a na tyto regiony byla a i v současnosti je zacílena podpora. (Majerová a kol., 2008)

Regionální politika je zaměřená na problémy vyplývající z nerovnoměrného vývoje jednotlivých regionů. Geograficky nerovnoměrné vývoj a geograficky nerovnoměrný rozvoj vznikají důsledkem:

- podmínky na trhu
- výběr investic (např. zde vs. tam, přímé vs. nepřímé portfolio/cenné papíry) a oblasti kapitálu (reprodukce vs. výroby vs. realizace)
- zeměpisná požadavky. (Johnston, 2000)

Regionální politika nazývaná též jako politika hospodářské a sociální soudržnosti či kohezní politika.

Regionální a strukturální politika má významné postavení v rámci celé hospodářské politiky. S výší finančních prostředků se řadí na druhé místo, hned za agrární politiku. Spolupráce regionální politiky je zajištěna podporou ze strukturálních fondů. V České republice je nerovnoměrnost regionů problémem a je nutnost se zaměřit na regiony se zaostávajícím ekonomickým rozvojem. (Hrabánková, 1999)

Regionální politika je charakterizována jednotlivými periodami, které jsou shodné s rozpočtovým obdobím. Tyto periody se opakují v současné době po sedmi letech. Evropská komise na začátku každého období stanoví cíle regionální politiky. Tyto cíle vymezují do jakých regionů, jakým způsobem a jaké prostředky budou přiděleny. (Chvojková, Květoň a kol., 2007)

Poté co se vymezí cíle regionální politiky, jedná se mezi Evropskou unií a jednotlivými členskými státy. Členské státy mohou zpracovat tak zvaný Národní rozvojový plán (NRP), který obsahuje možnosti veřejných podpor, ve kterém byly stanoveny přednosti daného státu. Dokument musí být schválen vládou. Česká republika tento dokument zpracovává dobrovolně na základě NRP je vytvořen Národní strategický referenční rámec (NSSR), primární rozvojová strategie ČR. Analyzuje hospodářský vývoj ČR, vymezuje silné stránky země. V NSSR jsou vytyčeny strategické cíle a definovány různé operační programy.

Operační programy (OP) jsou strategické dokumenty, které vymezují konkrétní oblasti a dávají informace žadatelům, na co lze prostředky z Evropské unie použít a žádat. (Chvojková, Květoň a kol. 2007)

1.4.1. Cíle regionální politiky 2007 - 2013

V rámci nové politiky soudržnosti, dříve strukturální politiky byly Evropskou komisí vymezeny tři cíle, které jsou společné pro všechny členské státy Evropské unie:

1. Cíl konvergence podporuje růst a vytváření pracovních míst v nejméně rozvinutých oblastech a členských zemích Evropské unie. Napomáhá regionům s hrubým domácím produktem (HDP) na obyvatele nižším než 75 % průměru EU.

2. Cíl regionální konkurenceschopnosti a zaměstnanosti napomáhá při změnách v ekonomických, průmyslových, městských a venkovských oblastech. Opět i pro státy s HDP na obyvatele nižším než 75 % průměru HDP.
3. Cíl evropské územní spolupráce podporuje vyvážený a harmonicky rozvoj. (Chvojková, Květoň a kol. 2007)

Česká republika byla tradičně dělena na kraje odpovídající nynější NUTS III. Nicméně po vstupu České republiky do Evropské unie musela zavést mezi stát a kraje ještě jeden stupeň členění NUTS II neboli regiony soudržnosti. Jak sem se již zmínila výše. Právě na tuto úroveň NUTS II je totiž směřována podpora z fondů Evropské unie v cíli konvergence a částečně také Regionální konkurenceschopnosti a zaměstnanosti. (Ministerstvo financí, Fondy EU, [2014])

Přesná specifikace cílů je nezbytným doplňkem pro regionální politiku ze tří různých důvodů: - pro účely vymezení vhodného souboru oblastí politiky; - pro účely sestavování nejúčinnějších souborů politických nástrojů; - pro účely hodnocení regionální politiky. Různé cíle, vyžadují i různé typy politik pro jejich dosažení. Je daleko snazší posoudit účinnost regionální politiky, když jsou cíle vyjádřeny z kvantitativního hlediska. To znamená: číselné cíle musí být stanoveny pro každý cíl; lhůty, ve které má být cílů dosaženo. Měly by být uvedeny váhy a připojeny ke každému cíli tak, aby priority mohly být stanoveny. Je velice obtížné stanovit cíle politiky, politici jsou si dobře vědomi nebezpečí při stanovování cílů, kterých má být následně dosaženo. Tato situace se dramaticky změnila v roce 1990. Nastavení podrobných cílů a ukazatelů výkonnosti, bylo velmi rozšířené v EU a Velké Británii. Vznik sociálních cílů v roce 1990, zapříčinila, že regionální politika opět vstoupila do jedné z těch pravidelných fází, ve které jsou potenciálně konfliktní cíle, stanovené pro politiku, která je nedostatečně financovaná k dosažení některého z nich. Po roce 1990 proces „politiky drift“, ve kterém stanovení jednotného cíle jasnou ekonomickou konkurenceschopnost ztratilo. Na jeho místo jsme svědky postupného narůstání společenských, politických a environmentálních cílů. Problém je, že dnes existuje až příliš mnoho dostupných nástrojů k jejich dosažení. (Armstrong, 2000)

1.4.2. Cíle regionální politiky 2014 – 2020

„V tomto období jsou stanovení dva cíle regionální politiky:

- a) investice pro růst a konkurenceschopnost (97,6 % rozpočtu). Tento cíl bude financován z Fondu soudržnosti, ERDF a ESF.
- b) Evropská územní spolupráce (2,4 % rozpočtu). Tento cíl byl ustanoven již pro období 2007-2013 a nadále bude financován z fondu ERDF.

Regionální politika bude podporovat všechny regiony EU. Přibyla nová kategorie tzv. přechodných regionů. Strukturální fondy mají užší okruh klíčových priorit.

Hlavními prioritami pro investice z Evropského fondu pro regionální rozvoj jsou inovace a výzkum, digitální agenda, podpora pro malé a střední podniky a nízkouhlíková ekonomika. Oproti předchozímu programovacímu období se zdvojnásobí dostupné finanční prostředky na 140 mld. € na podporu malých a středních podniků.

Evropský sociální fond podporuje v tomto období 4 hlavní priority: zaměstnanost a mobilitu, vzdělávání, sociální začleňování a zlepšení veřejné správy.

Třetí nástroj regionální politiky EU, Fond soudržnosti, který je určen na podporu členských států (nikoliv regionů), zaměří 66,36 mld. eur na budování transevropských dopravních sítí a environmentální projekty v oblasti infrastruktury. Pro čerpání z Fondu soudržnosti budou způsobilé členské státy, jejichž HDP na hlavu je nižší než 90 % průměru EU-28. Toto kritérium splňuje i Česká republika.“ (Euroskop, Regionální politika 2014 - 2020, 2015).

1.5. Fondy Evropské unie

Regionální politika je uskutečňována prostřednictvím Fondu soudržnosti a strukturálních fondů.

Celkový rozpočet České republiky Strukturálních Fondů a Fondu Soudržnosti pro období 2007 – 2013 zahrnoval výši finančních prostředků 26,3 miliardy eur, byly rozděleny takto:

- Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF) - 12,96 miliardy eur
- (CF) – 8,82 miliardy eur

- Evropský sociální fond (ESF) – 4,52 miliardy eur. (KMPG, EU Funds in Central and Eastern Europe, 2014)

ERDF se zaměřuje na podporu hospodářské a sociální soudržnosti tím, že řeší hlavní regionální rozdíly a účastní se na rozvoji a přeměně regionů. Zároveň zajišťuje součinnost a pomoc z ostatních Strukturálních Fondů.

ESF byl založen na snížení rozdílů v prosperitě a životní úrovni v členských Státech a regionech EU, s cílem podpořit pracovní podmínky. ESF podporuje společnosti, které budou lépe připraveny čelit novým výzvám. (KMPG, EU Funds in Central and Eastern Europe, 2014)

Vymezené priority a cíle České republiky na období 2007 – 2013 jsou uvedeny v Národním Strategickém referenčním rámci. Cíl konvergence je realizován prostřednictvím osmi tematických operačních programů s celkovou přidělenou částkou 21,23 miliard eur. Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost podporuje regiony, které nemají na využití finančních prostředků z cíle konvergence. Do hlavního města Prahy spadají dva operační programy a přidělené finanční prostředky 0,42 miliardy eur. (KMPG, EU Funds in Central and Eastern Europe, 2014)

1.5.1. Strukturální fondy

Jsou zaměřené na regiony nějak znevýhodněné nebo chudší. Znevýhodněné například upadající průmyslové oblasti, oblasti s geografickým nebo přírodním znevýhodněním – řídce osídlené oblasti, ostrovy. Jsou dva typy strukturálních fondů.

1. Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF)

Jeho finanční prostředky jsou určeny pro všechny tři cíle programového období 2007-2013. Svým objemem peněžních prostředků se řadí k největším strukturálním fondům. Zabývá se posilováním hospodářství a na jeho modernizaci. Napomáhá investičním projektům.

2. Evropský sociální fond (ESF)

Evropský sociální fond napomáhá neinvestičním projektům. Podporuje činnosti v oblastech rozvoje lidských zdrojů a nezaměstnanosti.

Fond soudržnosti neboli Kohezní fond je určený oproti strukturálním fondům na podporu rozvoje chudších států nikoli regionů. Podporuje investiční projekty, ale pouze se zaměřením na dopravní infrastrukturu většího rozměru a ochranu životního prostředí

dále na oblast energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů. Členské státy však mohou čerpat pouze za splnění podmínky a to, že jejich hrubý národní důchod na obyvatele nepřekračuje 90% průměru Evropské unie a má splněný konvergenční program (tj. program vedoucí ke splnění podmínek hospodářského sbližování).

(Ministerstvo pro místní rozvoj, Fondy EU, [2014])

V oblasti strukturální politiky a strukturálních fondů byly v programovacím období provedeny zásadní změny. Výsadou regionální pohledu a východiskem regionálních rozdílů regionů se již nehovoří o strukturální politice ale o politice soudržnosti. Politika soudržnosti má stanovené prioritní cíle, se kterými by měla vést ke zvyšování ekonomické prosperity, zaměstnanosti a konkurenceschopnosti. (Boháčová, Hrabánková, 2009)

Vzniká Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova, zaniká Orientační sekce Evropského zemědělského fondu pro orientaci a garanci. Součástí zemědělské a rybolovné politiky se stává Evropský rybářský fond, který nahradil finanční nástroj na podporu rybolovu.

Finanční podpora z veřejných rozpočtů se váže na operační programy. Vypočítává se buď ve vztahu k celkovým způsobilým výdajům, nebo ve vztahu k způsobilým veřejným výdajům. (Boháčová, Hrabánková, 2009)

1.6. Státní zemědělský intervenční fond

„Státní zemědělský intervenční fond byl zřízen zákonem č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu, v platném znění, je právnickou osobou se sídlem v Praze a náleží do působnosti Ministerstva zemědělství.

V současné době je SZIF tvořen centrálním pracovištěm a 7 regionálními odbory SZIF (Praha, České Budějovice, Ústí nad Labem, Hradec Králové, Brno, Olomouc, Opava). Statutárním orgánem SZIF je ředitel SZIF. Činnost a hospodaření SZIF kontroluje Dozorčí rada SZIF. (SZIF, Státní zemědělský intervenční fond, 2014).

V roce 2004 byla SZIF udělena akreditace jako Platební agentuře pro provádění opatření Společné zemědělské politiky financovaných ze záruční sekce Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu. Dne 10. října 2007 udělilo Ministerstvo financí SZIF akreditaci jako Platební agentuře pro provádění opatření Společné zemědělské politiky financovaných z Evropského zemědělského záručního fondu

a Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova. (SZIF, Státní zemědělský intervenční fond, 2014).

SZIF jako Platební agentura přispívá k plnění závazků vyplývajících ze Společné zemědělské politiky a v souladu s právními předpisy, právem Evropských společenství a mezinárodními smlouvami.“

„Státní zemědělský intervenční fond administruje a kontroluje následující platby:

1. z Evropského zemědělského záručního fondu (EAGF)

- v rámci společných organizací trhu,
- v rámci intervenčních opatření,
- poskytování vývozních subvencí ve vazbě na vývozní licenci,
- přímé platby (režim jednotné platby na plochu).

2. z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD)

OSA I – Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví

- 1.1. Opatření zaměřená na restrukturalizaci a rozvoj fyzického kapitálu a podporu inovací,
- 1.2. Opatření přechodná pro Českou republiku a ostatní nové členské státy EU.
- 1.3. Opatření zaměřená na podporu vědomostí a zdokonalování lidského potenciálu.

OSA II – Zlepšování životního prostředí a krajiny

- 2.1. Opatření zaměřená na udržitelné využívání zemědělské půdy,
- 2.2. Opatření zaměřená na udržitelné využívání lesní půdy.

OSA III – Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova

- 3.1. Opatření k diverzifikaci hospodářství venkova,
- 3.2. Opatření ke zlepšení kvality života ve venkovských oblastech,
- 3.3. Opatření týkající se vzdělávání a informování hospodářských subjektů, působících v oblastech, na něž se vztahuje osa III.

- 4.1. Stav komplementace,
 - 4.2. Realizace projektů spolupráce,
 - Technická pomoc,
 - Příprava, sledování, hodnocení, informování a kontrola v rámci programu,
 - Zřízení a provoz celostátní sítě pro venkov.
3. z Evropského rybářského fondu (EFF)
- podpora rybářství“ (SZIF, Státní zemědělský intervenční fond, 2014).

1.7. Program rozvoje

Při připravování vstupu České republiky do Evropské unie Česká republika kladla důraz na zavedení a dodržení základních principů regionální a strukturální politiky. Základním principem regionální politiky je vyvážený sociálně ekonomicky rozvoj.

S tímto úmyslem bylo třeba rozvíjet strategické postupy především v místní samosprávě, od těch nejmenších obcí až po města.

Význam programu rozvoje je prioritně v tom, že nám utváří a lépe ukazuje rozdělení finančních prostředků a jejich využívání pro rozvoj obce a jeho budoucnost.

„Program rozvoje obce by měl sloužit především pro:

- zpracování konkrétních investičních záměrů realizovaných v obci,
- sestavování obecního rozpočtu,
- práce na novelizaci územního plánu obce nebo případné vypracování územního plánu obce,
- posuzování regionálních plánů a programů z pohledu obce,
- sestavení strategie rozvoje miniregionů.“

(Rektořík, Šelešovský a kol., 1999)

1.7.1. Program rozvoje venkova (PRV) 2007 - 2013

„ Program rozvoje venkova (PRV) vychází z Národního strategického plánu rozvoje venkova. Byl zpracován v souladu s nařízením Rady (ES) 1698/2005 a prováděcími pravidly uvedené normy. Program rozvoje venkova, který zajišťuje působení Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, blíže specifikuje v souladu s nařízením Rady (ES) 1698/2005 čl. 15 strategie v jednotlivých osách stanovených Národním strategickým plánem rozvoje venkova do prováděcí úrovně a zajišťuje tak jeho efektivní realizace. (SZIF, Program rozvoje venkova, 2014)

Opatření Programu rozvoje venkova přispějí k naplňování cílů Lisabonské strategie ve všech jejích oblastech:

1. Společnost založená na znalostech
2. Vnitřní trh a podnikatelské prostředí
3. Trh práce
4. Udržitelný rozvoj.“

Program rozvoje venkova České republiky přispívá k rozvoji venkovského prostoru ČR na základě trvale udržitelného rozvoje, snížení negativních vlivů zemědělského hospodaření a zlepšení stavu životního prostředí, přispívá tak k dosažení cílů, které jsou stanoveny Národním strategickým plánem.(SZIF, Program rozvoje venkova, 2014)

Program se dále také snaží o propojení a zvyšování počtu ekonomických aktivit na venkově. Snaha s cílem rozvíjení podnikání, tvorbu nových pracovních míst, snížit míru nezaměstnanosti.(SZIF, Program rozvoje venkova, 2014)

1.7.2. Program rozvoje venkova 2014 – 2020

V tomto programovacím období bude Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova, bude součástí návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o ustanoveních ohledně Evropských strukturálních a investičních fondů. Politika rozvoje venkova by měla přispívat ke konkurenceschopnosti zemědělství, udržitelnému řízení přírodních zdrojů, opatření v oblasti klimatu a vyváženému rozvoji venkovských oblastí. V nových šesti prioritách budou vyjádřeny cíle na podporu rozvoje venkova. Jde o následující priority:

- Ve venkovských oblastech, lesnictví a zemědělství podporovat předávání znalostí a inovací

- Zachování, obnova a zlepšení ekosystémů souvisejících se zemědělstvím a lesnictvím
- Podpořit sociální začleňování, hospodářského rozvoje a snižování chudoby ve venkovských oblastech
- Podporovat přechod na nízkouhlíkovou ekonomiku v odvětvích zemědělství, potravinářství a lesnictví, účinné využívání zdrojů
- Zvyšování životaschopnosti zemědělských podniků a konkurenceschopnosti zemědělské činnosti ve všech regionech, podpora inovativních zemědělských technologií a udržitelného obhospodařování lesů
- Podporovat organizaci potravinového řetězce, včetně zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh. (SZIF, Program rozvoje venkova na období 2014 – 2020, 2013)

1.7.3. Osa IV – LEADER 2007 – 2013

Využívá investiční prostředky ze státního rozpočtu. Program je určen pro místní akční skupiny, vytvářející a realizující rozvojové strategie a místním subjektům realizujícím konkrétní projekty. Je určen na zlepšování kvality života na venkovských oblastech. Cílem je zlepšení organizačních dovedností subjektů nacházejících se na venkovském území. Má specifické cíle a to: nové formy zlepšení kvality života ve venkovských oblastech; posílení místního ekonomického prostředí a tvorby pracovních míst; zhodnocení místních přírodních a kulturních zdrojů. (Ministerstvo zemědělství, LEADER ČR, 2013)

Osa IV LEADER navazuje na LEADER+ (2000 – 2006), program LEADER I (1991 – 1994) a LEADER II (1994 – 1999). Stala se prověřenou a propracovanou metodou a proto ji začali používat u hlavních programů rozvoje venkova. Iniciativa nebyla otevřena pro programovací období 2004 – 2006, protože nebyla ověřena novými členskými zeměmi, které vstoupili do Evropské unie. Začala tedy až v programovacím období 2007 – 2013. Cílem metody je zavádění integrovaných a kvalitních strategií pro trvale udržitelný rozvoj a pomoci reprezentantům venkovských zón. Podporovat a pomoci udržet přírodní a kulturní dědictví a tvorbu pracovních míst. V letech 2003 – 2006 díky Ministerstvu Zemědělství a Ministerstvu pro místní rozvoj byla vytvořena spleť přibližně 40 Místních akčních skupin, které již pracovaly na svých rozvojových strategiích. (Pělucha a kol., 2006)

1.8. Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD) 2014 – 2020

Venkovskou ekonomiku rozvíjejí aktivity, které se snaží propojovat metoda LEADER, v níž se nachází jako hlavní cíl podpora rozvoje venkova prostřednictvím místních obyvatel. Metoda LEADER byla pro programovací období 2007 – 2013, avšak i nadále bude pokračovat. Místní akční skupiny budou nadále podporovány. Jejich podpora bude rozšířena i do ostatních Evropských strukturálních investičních fondů. Přes tyto fondy bude moci nadále využívat metodu LEADER jako Komunitně vedený místní rozvoj. (Ministerstvo zemědělství, Komunitně vedený místní rozvoj, [2015])

Do implementace nové strategie se kromě Programu rozvoje venkova zapojuje také Integrovaný regionální operační program, Operační program Životní prostředí a Operační program Zaměstnanost. Náklady na implementaci budou hrazeny z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Za nový Komunitně vedený místní rozvoj bude zodpovědné Ministerstvo pro místní rozvoj. (Ministerstvo zemědělství, Komunitně vedený místní rozvoj, [2015])

Pro Místní akční skupiny jsou nastaveny tzv. povinné standardy pro jejich fungování. Místní akční skupiny se budou muset prokázat, že jsou schopny se podílet na implementaci programů financovaných z ESI fondů. Metodika pro standardizaci MAS definuje standardy pro přijatelnost Místních akčních skupin. Pokud MAS získají osvědčení o splnění standardů, budou moci předkládat žádosti o podporu strategií z Komunitně vedeného místního rozvoje MMR. Strategie, které MAS předloží, budou posuzovány ve třech fázích:

- kontrola formálních náležitostí,
- hodnocení přijatelnosti,
- posouzení souladu strategie s cíli dotčených řídicích orgánů.

Pokud strategie bude vyhovovat všem požadavkům podepíše se prohlášení o realizaci integrované strategie. (Ministerstvo zemědělství, Komunitně vedený místní rozvoj, [2015])

1.9. Aktéři rozvoje venkova

Subjekty, které se podílejí na rozvoji venkova v obecné rovině, odpovídají aktérům rozvoje venkova. Velký podíl k ovlivnění rozvoje venkova mají také jednotlivé sociální skupiny obyvatel, kteří na venkově žijí.

Hlavním účastníkem v rozvoji venkova na místní úrovni je obec. Organizační funkce obcí ve venkovském prostoru je zásadně ovlivněna nedostatkem finančních prostředků a přílišným počtem obcí. Obce se spojují do místních akčních skupin či dobrovolných svazků, pro dosažení vytyčených cílů. Důležitá je jejich spolupráce. Rozvoj venkova ovlivňují také podnikatelské subjekty, kteří vytvářejí pracovní místa pro místní obyvatele. Spolupracují s obcí a často se podílejí na údržbě krajiny a životního prostředí. (GAREP s.r.o., Aktéři rozvoje venkova, [2014])

Obyvatelé hrají také významnou roli, převážně starousedlíci. K místu je váže kromě historických kořenů také vlastnictví nemovitostí. Nový obyvatel se do vesnice stěhuje nejčastěji s potřebou získat vhodné podmínky pro bydlení. Chataři a rekreanti se obvykle neradi podílejí na činnosti obce.

Zájmové organizace mají také značný význam v rozvoji venkova, působí na národní nebo krajské úrovni. Většinu podnikatelů v zemědělství, lesnictví a potravinářství jsou sdružovány do agrárních komor, kde prosazují své zájmy; poskytují poradenství či informační služby. (GAREP s.r.o., Aktéři rozvoje venkova, [2014])

Podnikatelské subjekty také velmi výrazně ovlivňují rozvoj venkova. Přispívají k uspokojování potřeb obyvatel zejména v oblasti služeb a nabízejí pracovní místa.

Krajské informační středisko pro rozvoj zemědělství a venkova působí na krajské úrovni. Poskytuje podnikatelům v zemědělství informace a napomáhá k uplatňování principů – společné zemědělské politiky; rozvoji venkova; aplikaci zákonných norem; zásad správné zemědělské praxe; ochraně spotřebitelů formou zlepšení informovanosti cílových skupin. (GAREP s.r.o., Aktéři rozvoje venkova, [2014])

Spolek pro obnovu venkova přispívá k rehabilitaci venkova, k obnově a prohloubení společenského a duchovního života na venkově. Kromě tohoto spolku působí i řada dalších neziskových organizací (Evropské centrum pro ekoagroturistiku, Svaz marginálních oblastí, Škola obnovy venkova, Národní síť Místních akčních skupin ČR atd.)

Svaz měst a obcí ČR obhájí zájmy místních samospráv na národní i evropské úrovni. Pro venkov především Komora obcí, spolu s dalšími asociacemi se snaží ovlivňovat podobu evropské legislativy a politik ve prospěch obcí a měst.

Nezbytné postavení v rozvoji venkova má kraj. Má své vlastní prostředky a relativní samostatnost v jejich užití. Od roku 2004 mohou využívat prostředky státního Programu obnovy venkova. Mohou také zakládat své zemědělské nebo regionální útvary v oblasti rozvoje venkova. (GAREP s.r.o., Aktéři rozvoje venkova, [2014])

Nejvýznamnější je Ministerstvo zemědělství, které je ústředním orgánem státní správy pro zemědělství, vodní hospodářství a pro potravinářský průmysl. Je také ústředním orgánem státní správy lesů, myslivosti a rybářství, mimo území národních parků. Ve věcech regionální politiky, politiky bydlení, rozvoje domovního a bytového fondu a pro věci nájmu bytů a nebytových prostor, územního plánování a stavebního řádu, investiční politiky, cestovního ruchu a pohřebnictví je ústředním orgánem Ministerstvo pro místní rozvoj. (GAREP s.r.o., Aktéři rozvoje venkova, [2014])

Dále se venkova dotýká činnost ministerstva životního prostředí, ministerstva financí, ministerstva práce a sociálních věcí, ministerstva kultury a dalších.

TABULKA 3: AKTÉŘI ROZVOJE VENKOVA ČR

Úrovně	Sektory			
		Veřejný	Podnikatelský	Neziskový
Evropská	Evropská komise (rámec SZP EU)	Nadnárodní zájmová uskupení (např. COPA a další svazy zemědělců, výrobců a producentů	Sítě	
Národní	Ministerstva, celostátní síť pro venkov	Celostátní zájmová uskupení	Spolky, svazy, sítě	
Krajská	Kraj, Vysoké školy, Krajská informační střediska	Podnikatelská sdružení	Nezisková sdružení	
Lokální	Obce, DSO, MAS, Obcí zřizované organizace	Podnikatelé, zemědělci	Zájmová sdružení, spolky	

Zdroj: GaREP, Metodická podpora regionálního rozvoje

Předchozí tabulka znázorňuje aktéry rozvoje venkova na území ČR členěné na úrovně a sektory. Z tabulky lze přehledně vyčíst aktéry rozvoje venkova na lokální, krajské, národní či evropské úrovni. A na aktéry ve veřejném, podnikatelském či neziskovém sektoru.

TABULKA 4: POČET OBYVATEL V JIHOČESKÉM KRAJI A JEHO OKRESECH K 30.9. 2014

Jihočeský kraj		Okresy						
		České Budějovice	Český Krumlov	Jindřichův Hradec	Písek	Prachatice	Strakonice	Tábor
Celkem	637 143	198 595	61 184	91 849	70 645	50 860	70 590	102 420
Muži	313 981	92 685	30 740	45 256	34 754	25 396	34 890	50 260
Ženy	323 162	96 910	30 444	46 593	35 891	25 464	35 700	52 160

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování

V předchozí tabulce č. 4 je znázorněn počet obyvatel za jednotlivé okresy v Jihočeském kraji a také za celý Jihočeský kraj k 30. 9. 2013. V Jihočeském kraji se nacházelo celkem 636 723 obyvatel. Za okresy Strakonice 70 559 obyvatel. V okrese Strakonice bylo více žen než mužů a to o 679. V okrese Prachatice se nacházelo 51 023 obyvatel. V tomto okrese takový rozdíl mezi muži a ženami nebyl, nacházelo se zde pouze o 3 ženy více.

TABULKA 5: JIHOČESKÝ KRAJ A VYBRANÉ EKONOMICKÉ UKAZATELE

	Měřicí jednotka	Období	Hodnota ukazatele	Růst (pokles)* v %
Počet obyvatel		k 31. 12. 2013	636 707	+ 0,0
Regionální HDP	mil. Kč	2012	198 111	- 0,5 %
Obecná míra nezaměstnanosti	%	3. čtvrtletí 2013	5,4	+ 0,2
Průměrná mzda	Kč	1. - 4. čtvrtletí 2013	22 443	+ 0,6 %
Počet ekonomických subjektů		k 31. 12. 2013	159 363	

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování

V Tabulce č. 5. jsou znázorněny ekonomické ukazatele celého Jihočeského kraje za různá období roku 2013. Počet obyvatel k 31. 12. 2013 byl 636 707 tisíc obyvatel. Obecná míra nezaměstnanosti činila 5,4 %, což oproti jinému měřenému období vzrostla o 0,2 %. Průměrná mzda byla 22 443 tisíc korun, která také pozitivně vzrostla o 0,6 %. Počet ekonomických subjektů zůstal stejný a to tedy 159 363 tisíc.

1.9.1. Místní akční skupiny (MAS)

Místní akční skupina je seskupení členů z veřejné i neveřejné sféry, ekonomické. Skupina je charakterizována geografickými, kulturními a ekonomickými charakteristikami, které jí umožňují realizovat strategii rozvoje. Již zmíněná metoda LEADER je tedy uskutečňována a rozvíjena pomocí Místních akčních skupin. V rámci metody LEADER je jejich hlavním cílem podpory vytvořit ty správné podmínky pro rozvoj partnerských vztahů, to především pomocí dobře vypracované strategie, zapojení široké veřejnosti odrážející veškeré potřeby daného území.

Místní akční skupina si musí být sama schopna zajistit vedení; tedy svého manažera a ustanovené orgány a sama si spravovat veřejné prostředky, především na základě dobře zpracované strategie. MAS uskutečňuje místní strategie s pomocí projektů, které jsou plně v jejích rukou.

Ustanovené orgány skupiny tedy: výběrová komise, programový výbor nebo valná hromada musí mít zastoupení soukromé sféry alespoň 50 %. Příslušníci skupiny

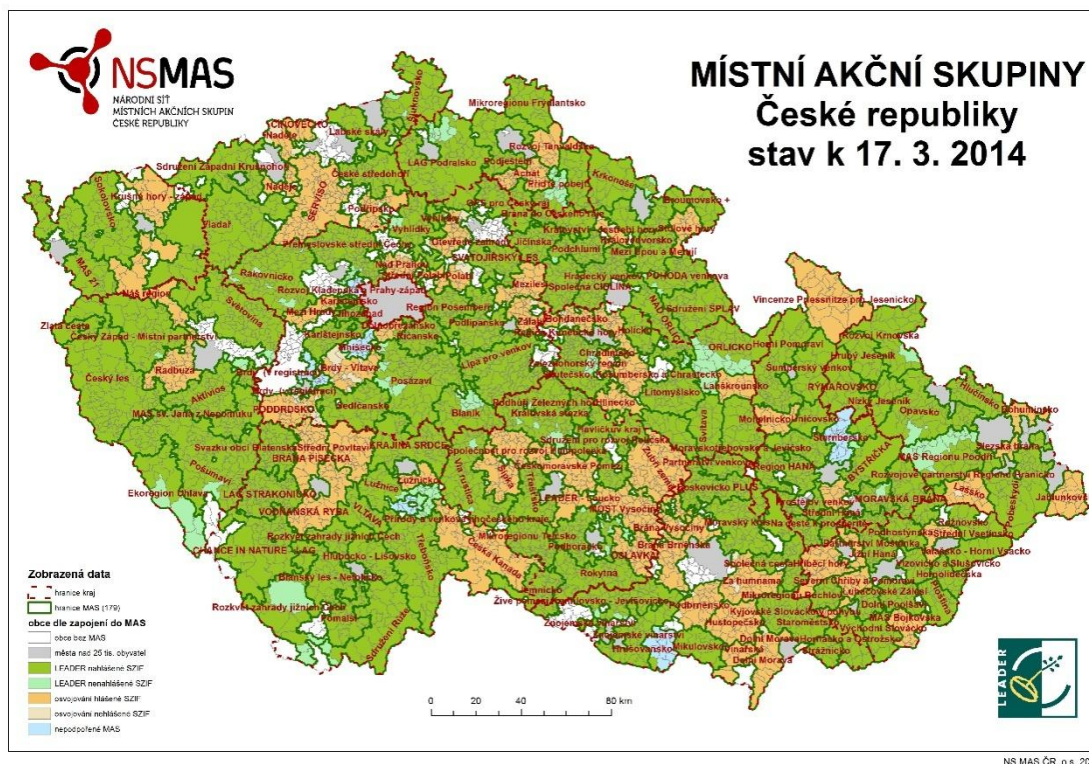
musí mít na území působnosti vybrané místní akční skupiny trvalé bydliště, sídlo nebo provozovnu.

Zdroje, s kterými Místní akční skupiny hospodaří, získávají od členů ve formě příspěvků, sponzorských darů, dotací, grantů, půjček a z vlastní vedlejší hospodářské činnosti.

„MAS zajišťuje především následující činnosti:

- Přípravu a realizaci strategie LEADER
- Informační a osvětovou činnosti pro žadatele o podporu a veřejnost,
- Vyhlašování výzev k podávání žádosti, jejich příjem, administraci, hodnocení, výběr projektů a jejich monitoring a kontrolu v průběhu realizace,
- Vzdělávání zaměstnanců MAS a budování vlastních schopností.“ (Pělucha a kol., 2006)

OBRÁZEK 1: MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINY V ČR

Zdroj: Národní síť místních akčních skupin

Místní akční skupiny mohou být založeny jako občanské sdružení (o. s.); obecně prospěšné společnosti (o.p.s.) nebo jako zájmové sdružení právnických osob. Z tohoto tedy vyplývá, že místní akční skupiny musejí mít právní subjektivitu. Jak už jsem zmínila, místní akční skupiny musí být tvořeny minimálně 50 % ze soukromého sektoru, platí pro ně také mnohá omezení. Pokud je místní akční skupina založena jako občanské sdružení, nesmí mít za své členy obce, ale mohou být v ní nominováni zástupci z obce, jako například starosta. (Pelcl, Havránek, Lehmannová, Martínek, 2008)

V obecně prospěšné společnosti musí mít jednotlivé subjekty vedené jako partnery. Nemá možnost se po založení rozšiřovat.

Zájmové sdružení právnických osob může být omezováno z hlediska čerpání dotací mimo program LEADER. V mnohých programech na podporu nemůžu vystupovat toto sdružení jako žadatel. Další překážkou v tomto sdružení je, že se členy mohou stát pouze právnické osoby. (Pelcl, Havránek, Lehmannová, Martínek, 2008)

Místní akční skupiny musejí splňovat určité požadavky:

- vnitřně stejnorodý územní celek s počtem obyvatel od 10 000 do 100 000 kromě měst s počtem obyvatel větším než 25 000,
- v místní akční skupině může být nanejvýš 50 % zástupců z veřejné správy, druhá část zástupců je složena ze zástupců podnikatelů a neziskových organizací,
- členové místních akčních skupin musejí mít na daném území bydliště,
- každá místní akční skupina je registrována u Ministerstva vnitra České republiky. Stanovuje si své stanovy, organizační řád, statut, strukturu. Místní akční skupina projednává a schvaluje svoji strategii pro území.

V současné době se nachází na území České republiky kolem 149 Místních akčních skupin. (Ministerstvo zemědělství, Místní akční skupiny, 2013)

V současné době u nás působí 149 místních akčních skupin, které zahrnují celkem 4 325 obcí a měst z celé České republiky. Avšak pouze 116 Místních akčních skupin je zařazeno v Národní síti místních akčních skupin České republiky (NS MAS ČR). (Ministerstvo zemědělství, LEADER – Budoucnost venkova, 2009)

Místní akční skupiny mohou hledat pomoc a spolupráci:

Svaz měst a obcí ČR

Je dobrovolná, nevládní a nepolitická organizace. Jejími členy jsou města a obce. Podílí se na přípravě a tvorbě legislativních opatření týkajících se kompetencí obcí.

Sdružení místních samospráv ČR

Spolupráce s Národní sítí MAS ČR zkvalitní národní síť a více propojí všechny aktivity aktérů venkova na jejich rozvoji. Sdružení je založeno na samosprávě, finanční soběstačnosti, zákazu diskriminace, spolum rozhodování, dělení daňových výnosů a hlavně spolupráci.

Evropská asociace LEADER pro rozvoj venkova (ELARD)

Nezisková organizace s cílem udržet dostatečné množství obyvatel na venkově prostřednictvím trvale udržitelného a integrovaného místního rozvoje. Založena za účelem zlepšení kvality života ve venkovských oblastech. Významným rysem asociace je, že sdružuje místní akční skupiny. NS MAS je členem ELARD, členem se však může stát i samostatná MAS.

Národní observatoř venkova

Její snahou je poskytování poradenských služeb, poskytování servisních služeb a vzdělávání v rozvoji v ČR i v Evropě. Podporuje rozvoj subjektů působících na venkově poskytováním konzultační, vzdělávací, vědeckovýzkumné a informační služby.

Národní síť místních akčních skupin

Přenos poznatků a zkušeností mezi členy sítě. Zlepšení kvality života na venkově prostřednictvím setrvalého a integrovaného místního rozvoje. Přenos zkušenosti ze spolupráce mezi členskými zeměmi Evropské unie a ostatními Místními akčními skupinami. Navázat spolupráci s ostatními zeměmi, které chtějí využívat metodu LEADER ve venkovském prostoru. (Ministerstvo zemědělství, LEADER budoucnost venkova, 2009)

1.9.2. Národní síť místních akčních skupin (NS MAS)

Národní síť místních akčních skupin je seskupení Místních akčních skupin na území České republiky, která pracuje s metodou LEADER. Posláním NS MAS ČR je v první řadě sdružovat Místní akční skupiny, reprezentovat je a zastupovat na národní úrovni. Je svěřená komunikace a spolupráce s kraji a jejich krajskými úřady, organizacemi rozvoje venkova, finančními ústavy i na mezinárodní úrovni.

Organizační struktura NS MAS ČR je: valná hromada, výbor, kontrolní komise, krajské síť popřípadě pracovní skupiny, které si zřizuje výbor pro splnění některých úkolů. (Národní síť místních akčních skupin, O nás, 2014)

Nejvyšším orgánem je tedy Valná hromada. Každá Místní akční skupina může delegovat svého zástupce, který má právo rozhodnout se o užití rozhodujícího hlasu, je to vždy jeden. Valná hromada schvaluje členy Výboru, volí členy kontrolní komise. Rozhoduje o změnách stanov NS MAS ČR, vede koncepci činností a úkolů NS MAS ČR pro nadcházející období. Výbor NS MAS ČR je statutárním a výkonným orgánem NS MAS ČR. Za svou činnost se zodpovídá Valné hromadě. Členové jsou zástupci jednotlivých krajů, tedy jejich počet je nejméně 13 členů. Navenek je výbor zastoupen předsedou, který je volen z řad členů Výboru. Funkční období členů Výboru a tedy i předsedy je dvouleté. Pokud se dohodne více jak nadpoloviční většina členských MAS daného kraje, mohou si zřídit Krajské síť či Krajská sdružení, která spolupracují se všemi MAS na území kraje a mají obdobné orgány jako NS MAS ČR. Výkonným manažerem NS MAS ČR se stává tajemník, který je jmenovaný výborem NS MAS ČR. Jeho hlavním úkolem je zajistit profesionální zajištění činnosti NS MAS ČR. (Národní síť místních akčních skupin, O nás, 2014)

1.9.3. Krajské sdružení Národní sítě MAS ČR o. s. v Jihočeském kraji

Bylo založeno roku 2009, vystupuje jako samostatný právní subjekt a je registrována při Národní síti místních akčních skupin ČR, o. s. (Národní síť Místních akčních skupin, Krajské sdružení Národní sítě Místních akčních skupin ČR, o. s. v Jihočeském kraji, [2014])

TABULKA 6: MAS v Jihočeském kraji 2014

MAS	Počet obcí	Obyvatelé	Rozloha v km ²	Forma
Sdružení Růže	23	26 397	792,31	o. s.
Střední Povltaví	25	18 451	352,30	o. s.
Třeboňsko	55	41 302	929,13	o.s.
Blanský les – Netolicko	35	21 575	396,54	o.p.s.
MAS Šumavsko	30	24 121	351,33	o.s.
LAG Strakonicko	56	41 404	455,19	o.s,
Rozkvět zahrady Jižních Čech	16	12 302	266,28	o.s.
Svazku obcí Blatenska	32	15 970	342,32	o.p.s.
Krajina srdce	32	14 864	466,60	o.s.
Lužnice	17	11 262	239,87	o.s.
Brána Písecka	26	10 310	360,68	o.s.
Hlubocko – Lišovsko	18	20 275	320,91	o.p.s.
Vodňanská ryba	38	23 560	524,62	o.s.
Pomalší	22	19 162	208,27	o.p.s.

Zdroj: LEADER – Budoucnost venkova 2009

Následující tabulka nám znázorňuje počet místních akčních skupin v Jihočeském kraji, nachází se zde jich 14. Největší Místní akční skupina je MAS Local action group Strakonicko, která sdružuje 56 obcí, ovšem s rozlohou 455,19 km² nezaujímá prvenství z hlediska rozlohy. Největší území zaujímá Místní akční skupina Třeboňsko, která zaujímá plochu 929,13 km² a sdružuje 55 obcí.

OBRAZEK 2: MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINY V JIHOČESKÉM KRAJI

Zdroj: Národní síť Místních akčních skupin

Na obrázku č. 2. je mapa České republiky, Jihočeský kraj a jsou zde znázorněny místní akční skupiny, které se v daném kraji nacházejí.

2. Metodika práce

Cílem práce je seznámení s problematikou rozvoje venkova. Porovnání vybraných regionů a komparace aktérů rozvoje venkova na daném území. Zhodnocení aktérů rozvoje venkova jako celku a jejich přínosy pro členy.

Při vypracovávání své bakalářské práce jsem vycházela z následujících metodických postupů:

1. Výběr zkoumané problematiky

Problematika rozvoje venkova je aktuální problematikou. Zemědělství a rozvoj venkova prochází poslední dobou nejen v ČR ale také v ostatních členských státech EU výraznými změnami.

2. Studium odborné literatury

Teoretická část bakalářské práce byla tvořena studiem a analýzou literárních zdrojů, nutných pro získání primárních informací a pro seznámení se s problematikou rozvoje venkova a regionální politiky.

3. Výběr a stanovení kritérií

Stanovila jsem devět kritérií, dle kterých jsem hodnotila Místní akční skupiny z mých vybraných regionů. Kritérii byly: Počet zaměstnanců; velikost MAS - zaujímané území; fische - jejich aktualizace, stanovení; typy žadatelů; vyhlašování výzev; propagace MAS; spolupráce; partnerství; příjmy MAS.

4. Sociologické šetření

Kvantitativní sociologické šetření jsem realizovala na základě dotazníkového průzkumu v okrese Strakonice. Dotazník byl sestaven z uzavřených a otevřených otázek. První část dotazníku byla zaměřena na základní charakteristiky respondentů, druhá část na otázky týkající se venkova a regionální politiky. Třetí část na Místní akční skupiny. Celkem bylo osloveno 150 respondentů dotazník byl distribuován především elektronicky, návratnost byla 84%.

5. Zpracování získaných dat a vyhodnocení výsledků

Jednotlivé dotazníky byly vyhodnocené pomocí analýzy prvního stupně. Využit byl Microsoft Excel. Zpracované údaje byly vyhodnoceny prostřednictvím tabulek a grafů.

3. Praktická část

Pro praktickou část byly vybrány dva okresy z Jihočeského kraje, okres Strakonice a okres Prachatice. Tyto dva okresy byly vybrány na základě místa bydliště autora. Jedná se o dva rozdílné okresy s různým počtem obyvatel, krajinou i přírodními podmínkami. V praktické části budou rozebráni aktéři rozvoje venkova především Místní akční skupiny z daných okresů podle strategie LEADER z Programu rozvoje venkova (2007 – 2013).

3.1. Jihočeský kraj

Jihočeský kraj je ve vztahu k ostatním krajům České Republiky typicky zobrazován s obecně nízkou hustotou zalidnění a velice širokým spektrem činností v oblasti zemědělství, myslivosti, rybolovu, lesnictví. Jihočeský Kraj je na úrovni NUTS-3 a patří díky své geografické poloze, přírodním podmínkám a historickým tradicím ke strategicky významným územím. Skládá se ze 7 okresů: České Budějovice, Jindřichův Hradec, Český Krumlov, Písek, Prachatice, Strakonice, Tábor. (Faltová Leitmanová, 2004) [strana 7](#)

Území Jihočeského kraje zaujímá přibližně 13 %, tedy 10 057 km², celkové rozlohy České Republiky a je tedy druhým největším krajem v ČR. Z hlediska počtu obcí je Jihočeský kraj na 4. místě ze všech krajů republiky, na konci roku 2004 měl 623 obcí. Okres České Budějovice má největší hustotu zalidnění, žije v něm přibližně čtvrtina obyvatel kraje.

V Jihočeském kraji je dlouholetá tradice rybníkářství. Jihočeský kraj utváří zhruba 11 % zemědělské produkce celé České republiky. Má zde své místo i jaderná elektrárna, která představuje největší energetický zdroj České republiky, postavená u Týna nad Vltavou.

Doposud kraj není napojený na českou dálniční síť a nevedou jim ani hlavní železniční koridory, nachází se zde však významné železniční uzle.

V letních měsících do kraje plynou turisté a návštěvníci mířící do oblastí Lipna, Orlíku, jihočeských rybníků nebo za krásou Šumavy. V zimních měsících naopak navštěvují zimní lyžařská střediska. Kraj láká i na nespočet historických objektů - hradů a zámků. (Majerová, 2008) [strany 10-13](#)

3.2. Okres Strakonice

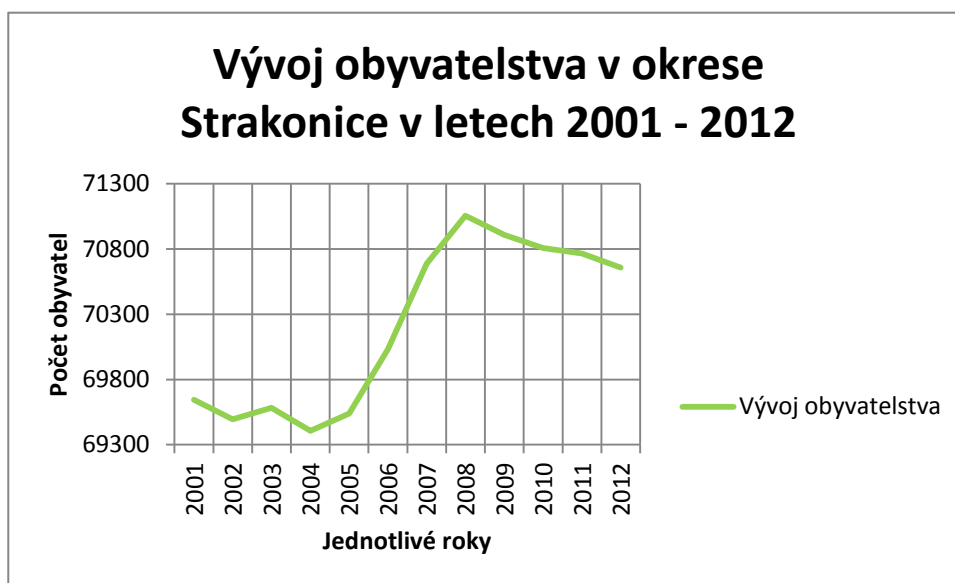
3.2.1. Území okresu

Okres leží v západní části Jihočeského kraje. Jeho rozloha je 1 032 km², řadí se mezi nejmenší okresy v kraji. Na severu sousedí s okresem Příbram, na západě s okresy Plzeň jih a Klatovy. Na jihu a jihovýchodě s okresy České Budějovice, Písek a Prachovice. Území je většinou pahorkatina, roviny se rozkládají pouze kolem řeky Otavy. Z jeho celkové rozlohy je asi 65 % zemědělská půda, 23 % pokrývá les a přibližně 4 % náleží vodním plochám. Převážná část území má charakter pahorkatiny. Směrem od západu k východu okresem protéká řeka Otava, v okresním městě Strakonice se do ní vlévá řeka Volyňka. (Hospodářská komora ČR, Okres Strakonice, 2013)

3.2.2. Demografické podmínky

Počet obyvatel v okrese je 71 tisíc obyvatel, hustota obyvatelstva je 68 obyvatel na km². Do roku 2004 byl zaznamenán pozvolný pokles obyvatel v důsledku přirozeného úbytku obyvatelstva, kdy počet zemřelých převýšil počet narozených. Od roku 2005 se situace obrátila a počet obyvatel se začal zvyšovat. Tyto situace jsou znázorněny v následujícím grafu. (Český statistický úřad, Charakteristika okresu Strakonice, 2012)

GRAF 1: VÝVOJ OBYVATELSTVA V OKRESE STRAKONICE V LETECH 2001- 2012

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování

Graf č. 1. nám znázorňuje vývoj obyvatelstva v okrese Strakonice v rozmezí mezi roky 2001 – 2012. Jak je z grafu zřejmé počet obyvatel se od roku 2001 v okrese zvýšil. Od roku 2005 můžeme na grafu pozorovat regresi, která trvala do poloviny roku 2008 od tohoto roku je vidět mírná stagnace.

3.2.3. Administrativní členění

OBRÁZEK 3: ADMINISTRATIVNÍ ČLENĚNÍ OKRESU STRAKONICE

Zdroj: Statistický úřad v Českých Budějovicích

Na obrázku č. 3 je mapa administrativního členění okresu Strakonice. Jak je z obrázku patrné okres se skládá ze tří obcí s rozšířenou působností Blatná, Strakonice, Vodňany.

3.2.4. Ekonomická charakteristika

V roce 2007 bylo zapsáno v registru ekonomických subjektů 15 548 podnikatelských subjektů, to je 10,5 % z celkového počtu ekonomických subjektů kraje. Z celkového počtu bylo 13 % průmyslových podniků, 12,2 % stavební podniky, 11,7 % zemědělské podniky a nejvíce 63,1 % byly podniky zabývající se službami. (Hospodářská komora, Okres Strakonice, 2013)

Mezi nejvýznamnější podniky v okrese, sídlící v okolí Strakonice je například Zemědělství, zásobování a nákup Radošovice; BISO – KEIBEL s.r.o.; ČZ Strojárna; Teplárna Strakonice; METAL PROGRES s.r.o. a další.

GRAF 2: PODÍL NEZAMĚSTNANÝCH V OKRESE STRAKONICE

Zdroj: Český statistický úřad, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Policie České republiky, vlastní zpracování

V předchozím grafu je znázorněna nezaměstnanost v okrese Strakonice na začátku roku 2012 je vidět silná deprese nezaměstnanosti, která trvala do poloviny druhého čtvrtletí. V následujícím období byla mírná stagnace. Od poloviny třetího čtvrtletí začala regrese, která skončila na konci čtvrtého čtvrtletí a dosáhla stejné hodnoty jako na začátku toho roku, tedy 8,4 %.

V následujícím grafu je znázorněna nezaměstnanost v okrese Strakonice za rok 2013. Měla na začátku i na konci roku podobné hodnoty, uprostřed roku, v druhém a třetím čtvrtletí se pohybovala kolem 7 %. Na začátku roku se pohybovala na 8,4 % poté nastala degrese jak v minulém roce. Hodnoty jsou podobné jako v minulém roce, avšak na konci roku 2013 se snížila na hodnotu 8,2 %.

GRAF 3: PODÍL NEZAMĚŠTNANÝCH V OKRESE STRAKONICE V ROCE 2013

Zdroj: Český statistický úřad, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Policie České republiky. Vlastní zpracování

3.2.5. Občanská vybavenost

Většina kulturního a občanského zázemí je soustředěna do okresního města Strakonice. Sídli zde státní úřady a instituce, pošty, banky, pojišťovny. Ve městě najedeme polikliniku a nemocnici, domov důchodců a pečovatelskou službu. Děti zde mají možnost chodit do několika mateřských či základních škol, později navštěvovat Gymnázium, Vyšší odbornou školu, Střední průmyslovou školu nebo Euroškolu Strakonice střední odbornou školu.

Pestrá architektura a mnoho kulturních akcí každoročně do města přiláká mnoho turistů. Město žije bohatým kulturním životem, a k tomu občanům slouží:

- hudební, filmový, divadelní klub a galerie Kulturní prostor Mravenčí skála, dům kultury Městské kulturní středisko Strakonice, Šmidingerova knihovna Strakonice, kino

OKO, letní kino, galerie Spektrum, Zámecká galerie MSP Strakonice, Muzeum Středního Pootaví Strakonice, Dům dětí a mládeže, Mateřské centrum Beruška

a další. Pro sportovní vyžití město disponuje několika fotbalovými hřišti a sportovním areálem. Ve městě se také nachází nespočet služeb. Najdeme zde i dva plavecké stadiony - vnitřní a venkovní a také zimní stadion. Ve městě se nachází také vlakové a autobusové nádraží. (WANET s.r.o., Současnost obce a občanská vybavenost, 2009)

3.3. Okres Prachatice

3.3.1. Území okresu

Okres se nachází v jihozápadní části Jihočeského kraje. Západní části okresu sousedí s okresem Klatovy, a severní část s okresem Strakonice. Sousedí také s okresem České Budějovice, na východu a s Českým Krumlovem na jihovýchodě. Na jihu sousedí s hranicí s Rakouskem a na jihozápadě Šumava tvoří hranici se Spolkovou republikou Německo.

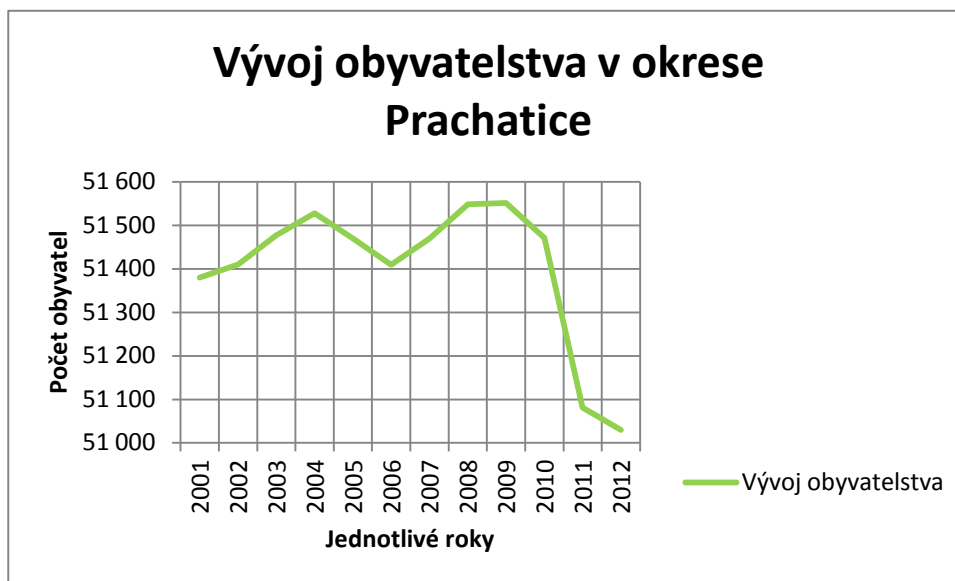
Nejvýše položená místa jsou na Vimpersku a Volarsku. Většina území okresu je podhorská vrchovina, v pohraničí horské pásmo Šumavy. Okresem protéká řeka Vltava, která je nejvýznamnější.

Snaha o zachování přírodního prostředí se odrazila ve zřízení Národního parku Šumava a Chráněné krajinné oblasti Šumava. Prostedí v okrese umožňuje pěší turistiku a cykloturistiku, v zimním období lyžařská. (Český statistický úřad, Charakteristika okresu Prachatice, 2012)

3.3.2. Demografické podmínky

Okres má ze všech okresů nejmenší počet obyvatel a to 51 tisíc. Hustota obyvatelstva je zde 37,4 obyvatel na km². Nejnižší hustota zalidnění je v pohraniční části okresu, kde nedošlo k úplnému osídlení po odsunu německého obyvatelstva. Okres má 65 obcí. (Regionální agrární komora Jihočeského kraje, Okres Prachatice, 2014)

GRAF 4: VÝVOJ OBYVATELSTVA V OKRESE PRACHATICE V LETECH 2001 - 2012

Zdroj: Český statistický úřad, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Policie České republiky, vlastní zpracování

V grafu číslo 4. je zobrazen vývoj počtu obyvatel za jednotlivé roky v okrese Prachatice. Graf znázorňuje pokles obyvatelstva, avšak tento úbytek není tak rapidním nepřesáhne tisíc.

3.3.3. Ekonomická charakteristika

Okres je představován jako průmyslovo – zemědělský, avšak průmysl v posledních deseti letech se změnil a byly zrušeny neaktivní provozy. V okrese vznikají nové průmyslové objekty a ubývá počet pracovníků v zemědělství. Okres je však stále více rekreační než průmyslový. Na území Šumavy přijíždějí nejen občané republiky, ale také návštěvníci z ciziny.(Hrabánková a kol., Identifikace sociálně – ekonomických podmínek rozvoj horských a podhorských oblastí, 2009)

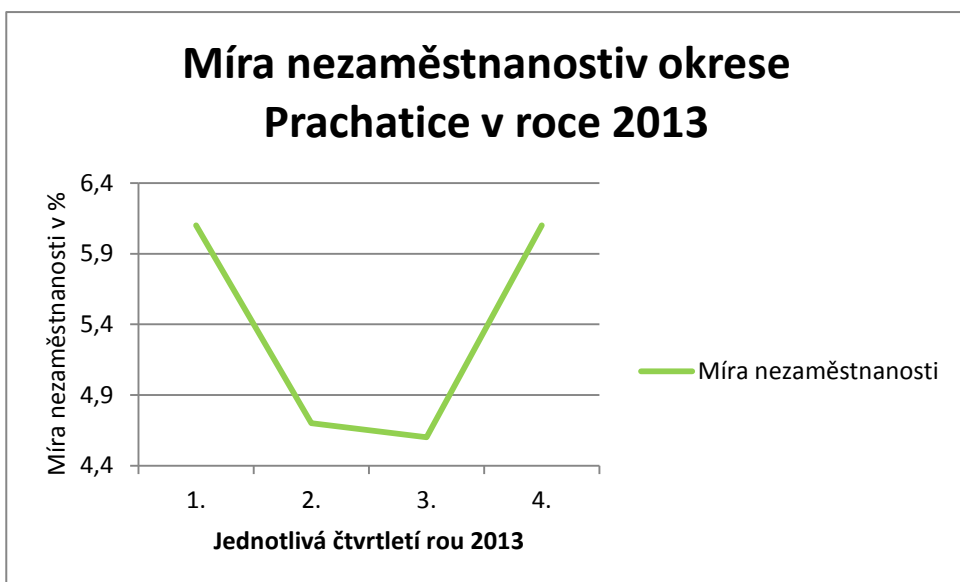
GRAF 5: MÍRA NEZAMĚŠTNANOSTI V OKRESE PRACHATICE V ROCE 2012

Zdroj: Český statistický úřad, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Policie České republiky, vlastní zpracování

V předchozím grafu je znázorněná nezaměstnanost v roce 2012. Míra nezaměstnanosti v okrese nepřesáhne 7,5 %. V polovině roku dosahovala pouze 5,5 %. Na začátku roku míra nezaměstnanosti klesala do druhého čtvrtletí, poté začala mírná regrese a na konci roku byla nejvyšší za celý rok.

GRAF 6: MÍRA NEZAMĚŠTNANOSTI V OKRESE PRACHATICE V ROCE 2013

Zdroj: Český statistický úřad, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Policie České republiky, vlastní zpracování

Graf nezaměstnanosti v roce 2013 se podobá grafu z roku 2012. Oproti roku 2012 míra nezaměstnanosti je na mírně nad hranici 6,0 %. Jako u předchozího grafu nastane mírná deprese, která trvá do třetího čtvrtletí. Na konci roku opět stoupne na hodnotu jako na začátku.

3.3.4. Administrativní členění

OBRAZEK 4: ADMINISTRATIVNÍ ČLENĚNÍ OKRESU PRACHATICE

Zdroj: Český statistický úřad v Českých Budějovicích

Na obrázku se nachází mapa administrativního členění okresu Prachatice. Okres Prachatice je tvořen dvěma obcemi s rozšířenou působností a to Vimperkem a Prachaticemi.

3.3.5. Občanská vybavenost

Občanská vybavenost okresu se sdružuje do města Prachatice, nacházejí se tu školy různých typů a stupňů, obchody, služby, muzea, galerie, kino, divadlo, kulturní zařízení, pošta a nachází se tu mnoho firem.

Město podporuje výstavbu bytových domů, v posledních letech je však vysoký zájem o výstavbu rodinných domů. Vlakové nádraží tu nenajdeme, pouze zastávku.

Město provozuje společnosti: Kulturní a informační služby - Informační centrum; Městská knihovna Prachatice; Sportovní zařízení - zajišťuje provoz Městského stadionu včetně plaveckého bazénu; Tepelné hospodářství s.r.o. - centráli zásobování teplem; Technické služby s.r.o.; Městské lesy Prachatice s.r.o..

Za sportem v Prachaticích můžeme na fotbalové hřiště, plavecký bazén, sportovní halu, tělocvična pro judo, hala pro stolní tenis, skaterboardový park, inline dráha, atletická dráha, tenisové kurty, střelnice a také Dům dětí a mládeže. (WANET s.r.o., Současnost obce a občanská vybavenost, [2014])

3.4. Aktivita aktérů na venkově okres Strakonice

3.4.1. Místní akční skupina Svazku obcí Blatenska

forma: obecně prospěšná společnost

sídlo: Blatná

datum založení: 8. 11. 2004

členské obce: Bělčice, Bezdědovice, Blatná, Bratronice, Březí, Buzice, Čechelovice, Doubravice, Hajany, Hlupín, Hornosín, Chlum, Chobot, Kadov, Kocelovice, Lažánky, Lažany, Lnáře, Lom, Mačkov, Mečichov, Myštice, Předmít, Radomyšl, Sedlice, Škvořetice, Tchořovice, Třebohostice, Uzenice, Uzeničky, Velká Turná, Záboří.

Cílem Strategického plánu je vytvoření podmínek ke zlepšení kvality života v území mikroregionu Blatenska.

Strategie sleduje a zohledňuje specifickou Blatenska a směřuje k:

- zvýšení atraktivity území
- vyzdvihuje potenciál území a jeho následné zhodnocení
- posílení lokálního patriotismu
- zlepšení sociálně – kulturního zázemí
- vytvoření koncepčního řešení problémů pro celý region
- vyhledávání a uplatňování nové formy navazování spolupráce a partnerství
- trendu navazovat, rozvíjet spolupráci a předávat si zkušenosti s ostatními regiony v ČR i mimo ČR
- podpořit vzdělávání obyvatelstva.

Fische: č. 1. Zachování a rozvoj řemeslných tradic a podnikání, č. 2. Podpora aktivit pro cestovní ruch, č. 3. Obnova a rozvoj vesnic, č. 4. Občanské vybavení a služby, č. 5. Přenos informací a vzdělávání.

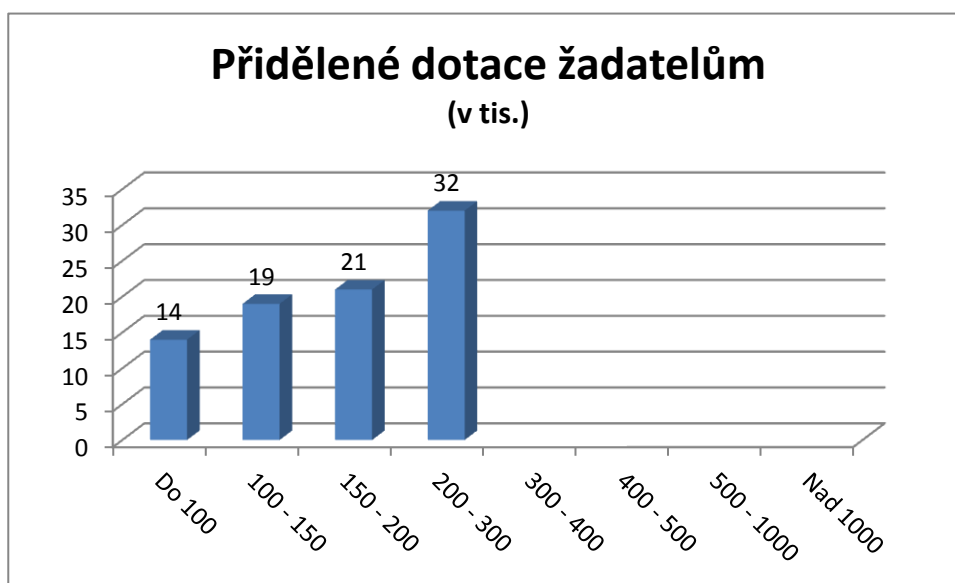
TABULKA 7: POČET ŽADATELŮ V JEDNOTLIVÝCH VÝZVÁCH MAS SVAZKU OBCÍ BLATENSKA

Žadatelé	Jednotlivé výzvy									
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	Celkem
Obce, svazky obcí	6	6	5	7	1	8	5	8	13	59
FO	-	3	1	2	-	-	1	3	2	12
PO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
o.s.; o.p.s.	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Ostatní	3	1	1	-	5	1	1	3	1	16

Zdroj: MAS Svazku obcí Blatenska, vlastní zpracování

V předchozí tabulce si můžeme všimnout, že nejčastějšími žadateli v jednotlivých výzvách byly obce, nebo svazky obcí. Nejméně bylo uchazečů z občanských sdružení nebo obecně prospěšných organizací.

GRAF 7: PŘIDĚLENÉ DOTACE ŽADATELŮM MAS SVAZKU OBCÍ BLATENSKA

Zdroj: Místní akční skupina Svazku obcí Blatenska, o.p.s, Vlastní zpracování

Z grafu číslo 7 je patrné, že dotace MAS přerozdělovala nejvyšší v rozmezí 200 – 300 tisíc. Tuto hranici nepřekročil žádný projekt.

Největší počet žádostí bylo přiděleno v řízení číslo 4. – Občanské vybavení a služby, celkem tedy 49 projektů. Z řízení číslo 3.- Obnova a rozvoj vesnic celkem 22 projektů. Ve vypsáních výzev Místní akční skupiny bylo nejméně projektů podpořeno ve výzvě číslo pět a to jen 6 projektů, naopak v poslední výzvě MAS podpořila 16 projektů.

Místní akční skupina realizovala celkem 88 projektů a rozdělila dotace ve výši 15 283 479 Kč. Nejvíce peněžních prostředků rozdělila v osmé výzvě, kde však číslo nelze přesně určit, u dvou projektů nebyla uvedena výše dotace.

3.4.2. Místní akční skupina LAG Strakonicko

forma: občanské sdružení

sídlo: Strakonice

datum založení: 26. 3. 2004

členských obcí: 57

Rozkládá se na území o celkové výměře 457,76 km² s 40 709 obyvateli (k 1. 1. 2012). Místní akční skupina je zapojena: Národní síť místních akčních skupin, Národní observatoře venkova, Jihočeské síť místních akčních skupin, Jihočeské observatoře venkova, Spolku pro obnovu venkova, MA 21.

V roce 2006 bylo založeno ImpulsCentrum za spolupráce MAS a Svazku obcí Středního Pootaví. ImpulsCentrum přispívá k navazování příhraniční spolupráce i partnerských vztahů mezi subjekty jak v ČR, tak v zahraničí. V roce 2008 byla podepsána smlouva o spolupráci v oblasti vzdělávání, kultury a agroturistiky s LEADER regionem Mühlviertler Alm.

Národní partnerství: Horní Rakousko, Bavorsko, Itálie, Španělsko. (MAS LAG Strakonice, Pravidla výběru projektů, [2014])

Svoji první výzvu Místní akční skupina vyhlásila v roce 2009 z Fischí č. 1, 8, 9.

Žadatelé se mohli přihlašovat k jednotlivým výzvám a fischím, které jsou následující:

- 1) Moderní hospodaření – Modernizace zemědělských podniků, 2) Udržíme lesy – Lesnická technika, 3) Krása a energie – Neproduktivní investice v lesích, 4) Nová Šance pro venkov – Diversifikace činností nezemědělské povahy, 5) Nové firmy – nové příležitosti – Podpora zakládání podniků a jejich rozvoj, 6) Strakonickém za zážitky a poznání – Rozhledny; pěší trasy; vinařské stezky; hippostezky a další tematické stezky, 7) Poznejte a zamilujte si náš venkov – Ubytování; sport, 8) Vesnice jako malovaná – Obnova a rozvoj vesnic, 9) Venkov místo pro život – Občanské vybavení a služby, 10) Strakonicko jako obrázek – Ochrana a rozvoj kulturního dědictví.

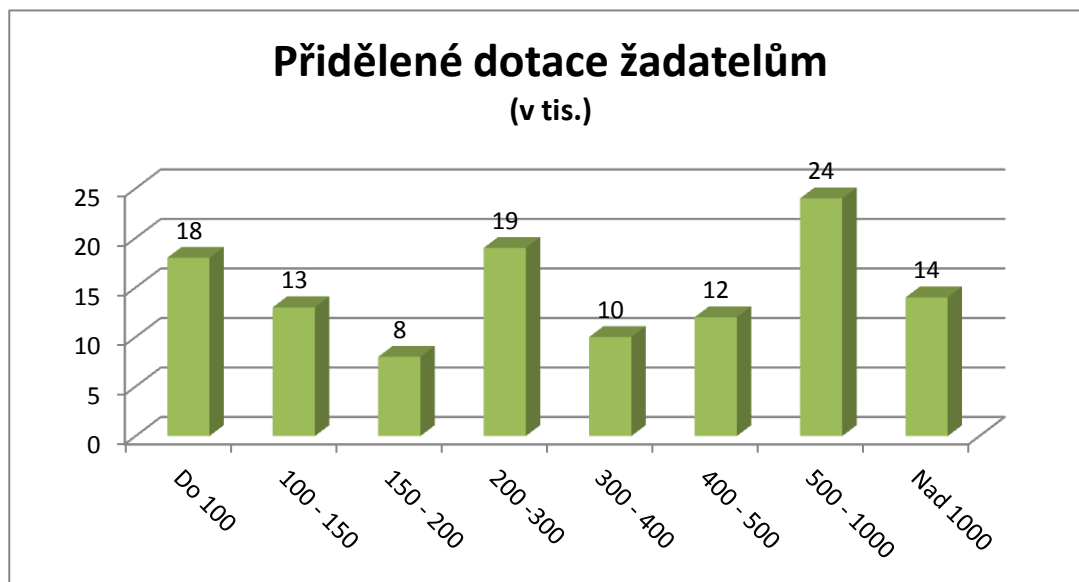
TABULKA 8: POČET ŽADATELŮ V JEDNOTLIVÝCH VÝZVÁCH MAS LAG STRAKONICKO

Žadatelé	Jednotlivé výzvy									
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	Celkem
Obce, svazky obcí	11	6	4	8	10	5	3	6	4	57
FO	-	1	1	9	2	14	6	2	10	45
PO	1	2	-	-	-	1	-	-	1	5
o. s.; o.p.s.	-	-	1	-	-	-	-	1	-	2
Ostatní	2	2	1	-	1	1	-	2	-	9

Zdroj: Místní akční skupina LAG Strakonicko, vlastní zpracování

V předchozí tabulce je znázorněn výčet žadatelů v jednotlivých vyhlášených výzvách Místní akční skupinou. Z tabulky je patrné, že nejvyšší četnost je žadatelů se nacházela mezi obcemi a jejich svazky, kde se celkem přihlásilo 57 žadatelů, nejnižší byla účast mezi občanskými sdruženími a obecně prospěšným sdružením.

GRAF 8: PŘIDĚLENÉ DOTACE ŽADATELŮM MAS LAG STRAKONICKO

Zdroj: Místní akční skupina LAG Strakonicko, vlastní zpracování

Z grafu č. 8 můžeme vyčíst, že místní akční skupina přiřazovala vysoké dotace, nejvíce dotací bylo v rozmezí od 500.000 – 1.000.000 Kč.

Nejvíce projektů bylo podpořeno z Fische číslo 9. Venkov místo pro život a to celkem 34; dále Fisch č. 1. Moderní hospodaření celkem 29. Nejméně projektů bylo podpořeno ve třetí výzvě a to celkem 7 projektů.

Místní akční skupina za dobu své existence rozdělila celkem 52.414.433 Kč. Nejvíce finančních prostředků bylo rozděleno hned v první výzvě, v roce 2009 a to 9.861.447 Kč. Celkem podpořila 118 projektů.

3.4.3 MAS Šumavsko, z.s.

Občanské sdružení “CHANCE IN NATURE – LOCAL ACTION GROUP“

forma: občanské sdružení

sídlo: Malenice

datum založení: 21. 4. 2004

členské obce: Bohumilice, Bohunice, Budkov, Bušanovice, Čepřovice, Čkyně, Drslavice, Dub, Dvory, Hoštice, Husinec, Chlumany, Chroboly, Kratušín, Ktiš, Lažiště, Lčovice, Lipovice, Litochovice, Malenice, Milejovice, Nebahovy, Prachatice, Předslavice, Radhostice, Strunkovice nad Blanicí, Svatá Máří, Šumavské Hoštice, Těšovice, Tvrzice, Újezdec, Vacov, Vimperk, Vlachovo Březí, Záblatí, Zábrdlí, Zálezly, Žárovná, Žernovice.

Cílem sdružení je maximální využití potenciálu území a zajištění trvale udržitelného rozvoje.

Hlavním tématem činnosti sdružení je: posílení místního ekonomického prostředí a zhodnocení místní produkce. Cílem tohoto tématu je na jedné straně zlepšit podmínky podnikání místních subjektů na straně druhé pak podporovat přitažlivost území pro rozvoj nových ekonomických aktivit prostřednictvím migrace aktivní populace na venkov.

Při realizaci všech projektů bude uplatňován princip rovných příležitostí a je věnována zvláštní pozornost cílovým skupinám mladých lidí, žen a jinak znevýhodněným skupinám či ohroženým skupinám ekonomickou nebo sociální exkluzí.

Fische: č. 1. Spolupráce, č. 2. Rozvoj, č. 3. Okolí, č. 4. Prostory, č. 5. Zázemí, č. 6. Odkaz, č. 7. Modernizace

TABULKA 9: POČET ŽADATELŮ V JEDNOTLIVÝCH VÝZVÁCH MAS ŠUMAVSKO

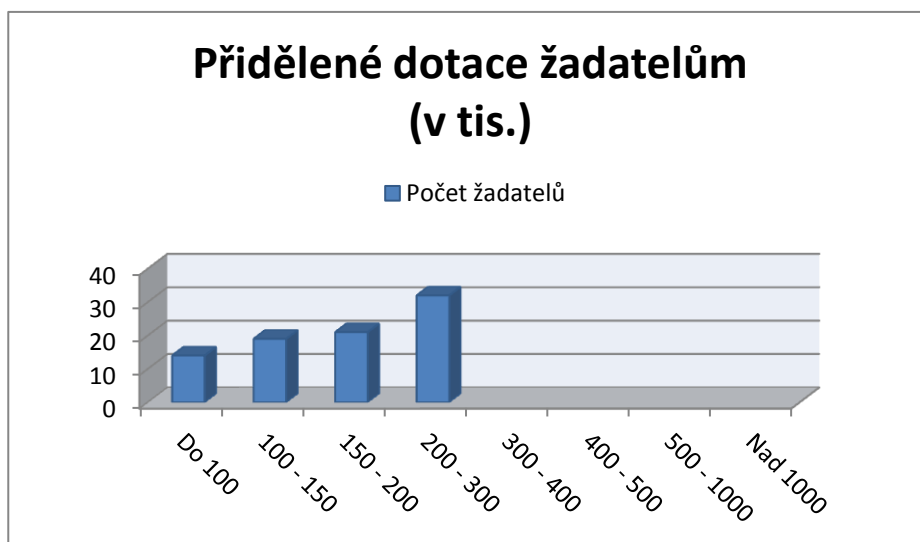
Žadatelé	Jednotlivé výzvy									
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	Celkem
Obce, svazky obcí	7	4	5	6	9	6	8	7	6	58
FO	2	5	4	2	6	5	9	9	-	42
PO	1	1	2	-	1	-	1	-	-	6
o.s.; o.p.s.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
ostatní	2	2	5	4	-	5	3	6	-	27

Zdroj: MAS Šumavsko, vlastní zpracování

V předchozí tabulce, číslo 11. jsou znázorněny žadatelé v jednotlivých výzvách MAS. Nejvíce žadatelů se opět nachází mezi obcemi a jejich svazky. Nejméně žádali občanská sdružení a obecně prospěšné společnosti. Nejvíce podpořených projektů bylo v VIII. Výzvě Místní akční skupiny a to celkem 22 projektů. Naopak v poslední vypsané výzvě místní akční skupiny bylo podpořeno pouze 6 projektů. Nejvíce se žádalo ve fíci číslo 5. Zázemí, celkem 42 projektů. Nejméně ve fíci číslo 1. Spolupráce

V následujícím grafu číslo 9. jsou znázorněny podpořené projekty, kritéria dotací jsou stanoveny v tisících. Místní akční skupina přidělovala nejvíce dotací v rozmezí 200-300 tisíc Kč. Nad tuto hranici nepodpořila žádný projekt.

GRAF 9: PŘIDĚLENÉ DOTACE ŽADATELŮM MAS ŠUMAVSKO

Zdroj: MAS Šumavsko, vlastní zpracování

Místní akční skupina za dobu své existence celkem podpořila 134 projektů a rozdělila celkem 40 370 422 Kč. Dotací. Nejvíce peněžních prostředků rozdělila v šesté výzvě a sedmé, kde částky přesahovali 5 mil. Kč.

3.4.4. Místní akční skupina Vodňanská ryba

Místní akční skupiny Vodňanská ryba sdružuje zástupce malých a středních podniků, neziskových organizací, obcí a dalších subjektů. MAS je občanské sdružení, které vzniklo v roce 2004. Jejím cílem je vytvářet a realizovat projekty, které budou a jsou prospěšné celému regionu a podporuje aktivity na regionální úrovni.

Centrem území MAS jsou města Vodňany a Protivín. Území je od severu až na jihozápad k městu Písek, až na hranice okresu České Budějovice a Prachatice. Území se nachází mezi dvěma sousedními okresy Strakonice a Písek. Má 461 km² a přibližně kolem 22 tisíc obyvatel.

Členové MAS:

Protivín, Vodňany, Číčenice, Krajníčko, Bílsko, Tálín, Ražice, Skály, Drahonice

Občanská sdružení: Občanské sdružení Putimáček, Obec baráčníků Vodňany, Občanské sdružení Domov U Vlastovek, Sdružení rodičů a přátel dětí a školy Bavorov, Český

rybářský svaz místní organizace Bavorov, Občanské sdružení Město a venkov, Občanské sdružení APICENTRUM VZDĚLÁVÁNÍ Václava Jakše

Podnikatelé: Ing. Řeřichová Anděla, Zemědělsko – obchodní družstvo Maj Kestřany, Agro Vodňany a.s., Petr Prášek, Milan Kodádek, Miroslav Strnad, AGRO Družstvo Záhoří, PhDr. Alena Cepáková, Vituj Zdeněk, Jiří Pexídr – JIPEX, Svoboda Jiří – Stáje Štětice, Vaněček Jiří.

Státní organizace: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Fakulta rybářství a ochrany vod

Svazky obcí: DSO mezi Vltavou a Otavou, DSO Blanicko – otavského regionu

Region místní akční skupiny má již nějaké zkušenosti s metodou LEADER, avšak doposud nerealizovala žádnou vlastní rozvojovou strategii.

Subjekty z regionu, které realizovaly úspěšné projekty tak pouze v rámci záměru Místní akční skupiny Rozkvět zahrady Jižních Čech v programu LEADER ČR 2005:

- Projekt „Centrum měřenských koní v Čechách“
- Projekt „Společenské centrum Křtětice“
- Projekt „Geografický informační systém – pravá ruka starosty“ (Vodňanské ryba, Místní akční skupina aneb kdo jsme, 2006)

3.5. Mikroregiony sdružení obcí v okrese Strakonice

V okrese Strakonice se nachází celkem 12 mikroregionů a sdružení obcí.

DSO Blanicko – otavského regionu, DSO Blatenska, DSO Dolního Pootaví, DSO Mikroregionu Chelčicko – Lhenický svazek obcí, DSO Niva, DSO Peklov, DSO Strakonicka, DSO Šumavského podlesí, DSO Středního Pootaví – Katovice, Svazek měst a obcí okresu Strakonice, Zlatý vrch, Mikroregion Vlachovo Březí. (Regionální informační servis, Mikroregiony, 2012)

Z následujících mikroregionů a svazku obcí jsem si od každého vybrala jeden, který níže popíši z hlediska jeho vzniku, projektů, členských obcí popřípadě strategického plánu.

3.5.1. Mikroregion Dolního Pootaví

Mikroregion zaujímá plochu 130,51 km². Nachází se v něm 17 obcí a byl založen roku 2004. Z tohoto území největší část náleží Bavorovské vrchovině s podleckem Miloňovickou pahorkatinou.

Jejími členy jsou:

- obce Cehnice, Čejetice, Jinín, Kuřimany, Kváskovice, Miloňovice, Nebřehovice, Osek, Paračov, Přest'ovice, Radějovice, Rovná, Řepice, Skály, Slaník, Strakonice, Štěkeň, Třešovice.

Strategický plán rozvoje mikroregionu byl zpracován v roce 2004 na základě objednávky Svazku obcí Dolního Pootaví. Ve strategickém plánu nalezneme konkrétní strategické cíle a rozvojové aktivity. Struktura strategického plánu zahrnuje tyto jednotlivé části:

- SWOT analýza, analýza hospodářského a sociálního stavu v mikroregionu
- stanovuje rozvojovou vizi mikroregionu (cíle, priority a opatření v hlavních oblastech rozvoje – ŽP, infrastruktura, zemědělství a obnova venkova, ekonomické a sociální prostředí, lidské zdroje)
- stanovuje konkrétní návrhy projektů, způsob jejich financování a implementaci. (RERA a.s., Program rozvoje mikroregionu Dolního Pootaví, [2014])

Dle dostupných informací o mikroregionu a jejich projektech, se mikroregion zapojil do Programu rozvoje mikroregionů v roce 2005. (RERA a.s., Program rozvoje mikroregionu Dolního Pootaví, [2014])

Dobrovolný svazek obcí v roce 2005 podpořil projekty 10 obcí a rozdělil přes 41 876 000 Kč.

3.5.2. Blanicko – Otavský region – DSO

Mikroregion byl založen v roce 1999 s cílem zajistit vyvážený a trvale udržitelný rozvoj regionu, zvyšovat životní úroveň obyvatel, zdravé životní prostředí, vytvářet podmínky pro rozvoje malého a středního podnikání a podporovat rozvoj cestovního ruchu. Charakteristickým znakem krajiny mikroregionu jsou rybníky a rybníkářství. Převážná část území se nachází kolem řek Blanice a Otavy. Krajina je zde velmi atraktivní už z hlediska masivu Šumavy.

Na území mikroregionu má stálou tradici také zemědělská výroba. Lesní pozemky spolu se zemědělskou půdou zaujímají největší plochy území. Lesnická výroba a zemědělství bylo tradičním odvětvím v mikroregionu, nachází se zde i nějaké průmyslové podniky, ti jsou však zaměřeny pouze na zpracovatelský průmysl (potravinářský). Převažuje zde vesnická struktura osídlení.

V průběhu existence mikroregionu byly zpracovány důležité materiály. Díky vypracování těchto dokumentů má mikroregion větší šanci na získání finanční podpory z fondů Evropské unie. Dokumenty – Program sociálního a ekonomického rozvoje Blanicko – Otavska, Energetický koncept mikroregionu.

Zaujímá území o rozloha 357,23 km² a na území žije přibližně 17 780 obyvatel. Členy jsou obce (19): Albrechtice nad Vltavou, Bavorov, Bílsko, Číčenice, Dolní Novosedly, Drahonice, Heřmaň, Krajníčko, Krašovice, Měkynek, Paseky, Pivkovice, Protivín, Putim, Ražice, Skály, Tálín, Vodňany a Žďár. (DSO Blanicko-Otavského regionu, Vznik regionu, 2006)

3.6. Aktivita aktérů na venkově okres Prachatice

3.6.1. Občanské sdružení Rozkvět zahrady Jižních Čech – místní akční skupina

MAS vznikla roku 2004 z iniciativy mikroregionu Chelčicko – Lhenického a jednotlivých obcí, podnikatelů, zemědělců a neziskových organizací. Vznikla i díky vyhlášenému programu LEADER, do kterého se zapojila.

V současnosti MAS tvoří 29 obcí v okresech České Budějovice, Strakonice, Prachatice a Český Krumlov. Vojenský újezd Boletice uzavřel také s MAS dohodu o partnerství.

Fische: 1. Naše moderní zemědělství, 2. Naše moderní potravinářství, 3. Mikropodniky, 4. Cestovní ruch, 5. Občanské vybavení a služby, 6. Kulturní dědictví, 7. Minibusy, 8. Turistické a naučné stezky, 9. Občanské vybavení a služby – NNO

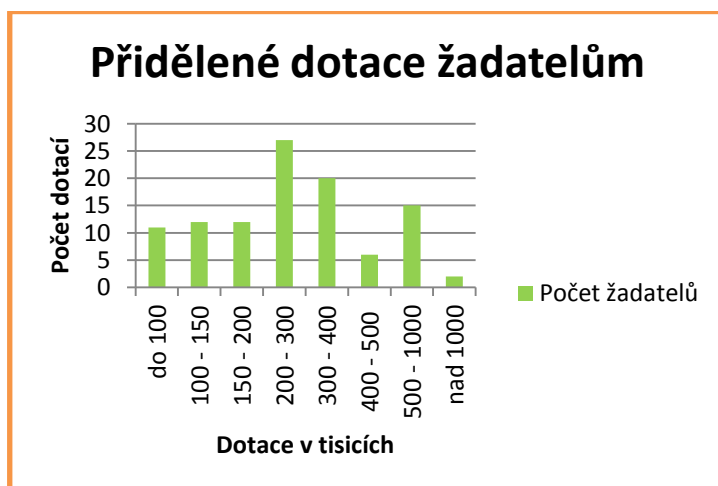
TABULKA 10: POČET ŽADATELŮ V JEDNOTLIVÝCH VÝZVÁCH MAS ROZKVĚT ZAHRADY JIŽNÍCH ČECH

Žadatelé	Výzvy								
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
Obce, svazky obcí	7	-	4	3	3	6	3	9	1
FO	3	1	1	-	2	5	-	15	1
PO	1	2	-	-	2	-	-	-	-
o.s., o.p.s.	1	-	1	-	2	3	-	5	1
Ostatní	1	-	5	2	3	3	-	6	5

Zdroj: MAS Rozkvět zahrady Jižních Čech vlastní zpracování

V předchozí tabulce číslo 13. je počet žadatelů v jednotlivých výzvách, nejvíce žadatelů bylo opět mezi obcemi či svazky obcí. Na druhém místě se umístili fyzické osoby, kde mezi žadateli bylo pouze o osm méně než u obcí. Nejvíce projektů MAS podpořila ve své VIII. výzvě a to celkem 35 projektů. Nejméně projektů bylo podpořeno ve II. Výzvě pouze tři projekty. Nejčastěji bylo žádáno ve fisci číslo 6. Kulturní dědictví, celkem 37 projektů. Ve fichi číslo

GRAF 10: PŘIDĚLENÉ DOTACE ŽADATELŮM V JEDNOTLIVÝCH VÝZVÁCH MAS ROZKVĚT ZAHRADY JIŽNÍCH ČECH

Zdroj: MAS rozkvět zahrady Jižních Čech, vlastní zpracování

Místní akční skupina podpořila celkem 104 projektů a rozdělila dotace o celkové hodnotě 26 063 392 Kč tato částka je však diskutabilní, Místní akční skupina u osmé výzvy nemá uvedené rozdělené dotace. Nejvíce dotací bylo rozděleno v první výzvě MAS. Nejvíce dotací se pohybovalo v rozmezí 200 – 300 tisíc, jak je patrné z grafu číslo 10.

3.6.2. Místní akční skupina Blanský les – Netolicko, o.p.s.

Místní akční skupina byla založena v roce 2004. Hlavním důvodem vzniku byla potřeba aktivního partnerství měst a obcí, neziskových organizací, občanů a podnikatelského sektoru v otázkách rozvoje venkova daného území.

Rozloha území Místní akční skupiny je 495, 17 km². Polovinu tohoto území zaujímá Chráněná krajinná oblast Blanský les. V roce 2012 měla členský základna MAS 23 členů. (MAS Blanský les-Netolicko, O nás, [2014])

Fische: 1. Zemědělství, 2. Diverzifikace, 3. Venkovská turistika, 4. Zázemí, 5. Rozvoj, 6. Dědictví, 7. Vzdělávání, 8. Služby a řemesla

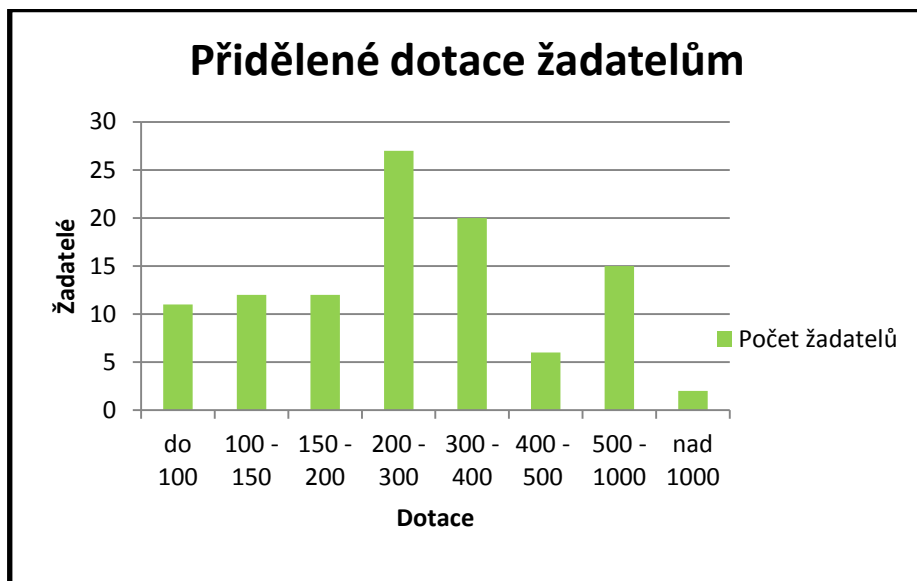
V následující tabulce číslo 16. je uveden počet žadatelů v jednotlivých výzvách místní akční skupiny. Nejvíce žadatelů bylo z obcí a jejich svazků a celkem 70, ani jeden žadatel však nebyl z občanského sdružení či obecně prospěšné společnosti. Nejvíce projektů bylo podpořeno v X. výzvě, kterou MAS vypsala. Nejméně v poslední a to pouze tři projekty. Nejčastěji bylo žádáno ve fisci číslo 5. Rozvoj, celkem 44 projektů. Naopak nejméně ve fisci číslo 7. Vzdělávání pouze čtyři projekty.

TABULKA 11: POČET ŽADATELŮ V JEDNOTLIVÝCH VÝZVÁCH MAS BLANSKÝ LES - NETOLICKO

Žadatelé	Výzvy										
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.
Obce, svazky obcí	5	11	-	5	5	10	13	-	15	6	-
FO	-	-	8	2	-	8	1	7	-	10	-
PO	1	-	1	1	-	-	-	1	-	-	-
o.s., o.p.s.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostatní	7	-	1	1	-	5	-	-	2	8	3

Zdroj: Místní akční skupina Blanský les – Netolicko, vlastní zpracování

**GRAF 11: PŘIDĚLENÉ DOTACE ŽADATELŮM V JEDNOTLIVÝCH VÝZVÁCH MAS
BLANSKÁ LES - NETOLICKO**

Zdroj: MAS Blanský les – Netolicko, vlastní zpracování

Místní akční skupina rozdělila nejvíce dotací v rozmezí 200 – 300 tisíc Kč. Podpořila i dva projekty, které obdržely dotaci nad 1000 tisíc Kč, což můžeme vyčíst z grafu č. 11. Celkem místní akční skupina 137 projektů a rozdělila dotace ve výši 35 369 256 Kč, ovšem tato částka není přesná, u výzev 6 a 8 není známa výše dotace jednotlivých žadatelů.

3.7. Mikroregiony a sdružení obcí v okrese Prachatice

V okrese se nachází devět mikroregionů a dobrovolných svazků obcí.

DSO Mikroregion Chlečicko – Lhenický svazek obcí, DSO Prachaticko, DSO Věneč, Mikroregion Horní Vltava – Boubínska, Mikroregion Netolicko, Mikroregion Šumavské podhůří, Mikroregion Vlachovo Březí, Regionální sdružení Šumava, Svazek Lipenských obcí. (Regionální informační servis, Mikroregiony, 2012)

3.7.1. Mikroregion Horní Vltava – Boubínsko

Mikroregion tvoří obce na území Národního parku a Chráněného krajinného území Šumava, s nimiž má mikroregion úzký vztah. V NP a CHKO jsou ochranné prvky, které mají důležitou roli pro cestovní ruch. Obce se nacházejí u řeky Vltavy a okolí Boubína. Mikroregion zaměřuje své činnosti na propagaci mikroregionu a zájmového území, a prosazuje záměry týkající se svým rozsahem spádového území.

Mikroregion vznikl ze společné snahy při rozvoji cestovního ruchu a plánování cyklotras v území.

Členy mikroregionu jsou: Vimperk, Volary, Želnavá, Nová Pec, Stožec, Strážný, Lenora, Horní Vltavice, Kubova Huť, Borová Lada, Kvilda, Buk, Zbytiny.

Mikroregion se zapojil do Programu obnovy venkova, dotačního titulu 7. a 8. pro rok 2011. Nevíme jistě, kolik obdržel dotaci na své realizované projekty. Dotace je pouze u prvního úspěšného projektu, kde obdržel dotaci 1 000 000 Kč.

3.7.2. Dobrovolný svazek obcí Prachaticko

Nachází se v jihozápadní části Jihočeského kraje. Povrch regionu je tvořen převážně podhorskou vrchovinou. Je tvořen osmi obcemi – město Husinec, obec Chroboly, obec Ktiš, obec Nebahovy, město Prachatice, obec Těšovice, obec Záblatí a obec Žernovice. Svazek obcí čerpal dotace zejména z Programu obnovy venkova.

3.8. Hodnocení Místních akčních skupin

Místní akční skupiny, které jsem si vybrala z Jihočeského kraje, z okresů Strakonice a Prachatice jsem hodnotila dle mých vybraných kritérií, kterými byly: Počet zaměstnanců; velikost MAS, Fische – jejich aktualizace; podle čeho jsou stanoveny, Typy žadatelů, Vyhlášení výzev, Propagace MAS, Spolupráce; projekty mimo program LEADER; partnerství, Příjmy MAS.

MAS Šumavsko (Chance in nature – Local action group)

Místní akční skupina k 30. prosinci 2014 se přejmenovala na MAS Šumavsko. Místní akční skupina má své sídlo v Malenicích nedaleko Volyně. V současné době má MAS pět zaměstnanců, kteří jsou zaměstnáni přímo ve skupině. MAS je členem NS MAS krajského sdružení JK a předsedá ji

V průběhu realizace projektu LEADER proběhla v aktualizace fiší. První – Spolupráce, byl zrušen zůstali pouze: Rozvoj, Okolí, Prostor, Zázemí, Odkaz, Modernizace. Jednotlivý žadatelé byly stanoveny Rozvoj – podnikatelé, Okolí – obce, Prostor – obce, neziskové organizace, Zázemí a Odkaz – mikroregiony, společné projekty a Modernizace – zemědělci.

První výzvy na LEADER byla vyhlášena v půlce roku 2008 do strategie LEADER, tedy do konce roku 2013 bylo zpracováno 9 výzev. Výzvy se vypisovaly zhruba dvakrát do roka, z pravidel LEADER byla nutnost alespoň jednou ročně.

Zveřejněny byly vždy alespoň měsíc dopředu na oficiálních stránkách MAS, informování byli také starostové obcí a vyvěsovali na Úřední desky.

Příjmy MAS jsou tvořeny z 2/3 vlastními projekty- Marketing CR, Hippostezky – na celém území JK, Komunitní plánování sociálních služeb – pro celé Prachatic; Strakonice; Písek, Vzdělávání v CR, Šance pro venkovské školy. OPLLZ – tříletý projekt Trh práce sociálno. MAS má partnery Jihočeský kraj, Prachatic, Strakonice, JČU, neziskové organizace, spolupráce v PRV. Mezi příjmy MAS kromě dotací a vlastních projektů jsou i finance za vlastní služby – prezentace, příprava projektů, pomoc s plánováním. Propagace MAS je především prostřednictvím jejich webových stránek, konferencí, workshopů, seminářů, prezentací, účast na výstavách. MAS vydávala dříve i vlastní zpravodaj, který byl doručován do všech domácností na území. Bylo to velice nákladné a nemělo to přínos, proto se tato činnost zastavila. Obce se informují pomocí internetu, mailu.

MAS Rozkvět zahrady Jižních Čech

Místní akční skupina byla založena v roce 2004. Zaujímá území celkem 29 obcí. V současné době je zde 5 zaměstnanců. Její sídlo se nachází v městě Lhenice.. Jednotlivé fiše MAS: Občanské vybavení a služby, Naše moderní zemědělství, Naše moderní potravinářství, Mikropodniky, Kulturní dědictví, Turistické a naučné stezky. Jejich aktualizace proběhla zejména po aktualizaci pravidel SPL. Žadatelé na jednotlivé fiše byli také upraveni dle pravidel PRV. Místní akční skupina vydávala propagační materiály související s jejich projekty a s SPL. S činností MAS jsou obyvatelé seznámeni v místním tisku, na veřejných akcích, slavnostech, výstavách, sportovních akcích a samozřejmě na webových stránkách.

Propagační materiály byly vydány k projektu Dědictví regionu: Po stopách předků. Členství v MAS je na základě spolupráce, partnerství. MAS se zapojila do výzev LEADER, LEADER +. Regionálním partnerem projektu Cammini d Europa 2007. Mezi její projekty s obcemi regionu Blata a obce Chelčicko – Lhenicko ; otevírání a zavírání cykloturistické sezony. Ve spolupráci s MAS Šumavsko vznikla základní koordinační pracovní skupina jako hlavní koordinátor spolupráce – zřejmě poslední projekt spolupráce. Za spolupráce vznikly např. Rozvoj místního partnerství a trhu práce, Ovoce 3 zahrad. Za mezinárodní společnosti vznikly například projekty – Linecká stezka, Přes hranice je to kousek, Slavnosti plodu 2008, Jablečný jarmark. Finanční prostředky MAS má z členských příspěvků, grantů Jihočeského kraje, dotací a

jinými dalšími projekty. Dříve převážnou část finančních prostředků tvořil LEADER, dnes už tomu tak není díky dalším projektům se schopna provozu.

MAS Blanský les Netolicko

Obecně prospěšná společnost Místní akční skupina byla založena v prosinci roku 2004. K letošnímu roku je v MAS zapojeno 41 obcí s celkovým počtem obyvatel 29 257. Momentálně je v MAS zaměstnaný pouze jeden člověk, další čtyři pouze projektově. Hlavní sídlo Místní akční skupiny je ve městě Netolice. Jednotlivé fiše MAS byly stanoveny dle strategie, potřeb území. Jednotlivé fiše byly v průběhu upravovány dle poptávky žadatelů po jednotlivé fiši. Před každou výzvou programový výbor provedl víceméně vždy drobné změny ve fiších – výše výdajů, způsobilost žadatelů a výše alokace na danou fiši. Veškeré vypsané výzvy byly formou soutěže. Výzvy byly vypisovány vždy dvakrát ročně, povinnost zveřejnění dopředu minimálně jeden měsíc vyplývá z pravidel SPL. Vždy bylo posláno starostům všech obcí a vyvěšeno na webových stránkách.

V prvních výzev MAS pořádala i semináře pro žadatele i příjemce – ovšem po zkušenosti přešli na individuální konzultace. Propagační materiály byli k SPL a projektům spolupráce, různé semináře a samozřejmě výroční zprávy. Finanční prostředky obecně od MZe v rámci projektů, Jihočeský kraj. Převážnou část příjmů Místní akční skupiny tvořily příjmy v rámci realizace LEADER. Ostatní příjmy jsou interní údaj. V rámci vlastních projektů byly uskutečněny například, Destinační management, který se snažil zviditelnit turistickou atraktivitu regionu, v rámci programu byla vytvořena kancelář a portál www.blanet.cz. „Podpora konání kulturních a společenských akcí v regionu MAS Blanský les – Netolicko. Mezi jejich projekty spolupráce lze uvést například Rehabilitace drobných sakrálních staveb v jihočeském pohraničí a historické Linecká stezky – www.lineckastezka.cz. Místní akční skupina má členství v Národních síti MAS a Národní síti zdravých měst.

MAS LAG Strakonicko

Místní akční skupina vznikla v 2004. Místní akční skupina má rozlohu 457, 76 km² a 41 475 obyvatel. Hlavní sídlo se nachází v městě Strakonice. Místní akční skupina je zapojena do Národní sítě MAS, Krajské sítě MAS, Asociace regionálních značek, spolupracuje s Ekonomickou fakultou Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Místní akční skupina je podporována darem Jihočeského kraje, vlastními prostředky a také PRV. Poskytuje poradenství pro tvorbu projektů. V současné době

jsou v MAS čtyři zaměstnanci. Jednotlivé fiše stanovené samozřejmě dle prioritních cílů MAS. Změnila se pouze referenční kritéria. Fiše byly ponechány. Typy žadatelů byly rovnoměrně rozděleny, nebyly stanoveny jinak. Propagace místní akční skupiny probíhala v místním tisku, účastní se Země živitelky, účast výrobců certifikovaných regionální značkou Prácheňsko.

Ze začátku realizace SPL probíhali semináře pro žadatele výzev. Projekty, jako u každé MAS probíhají přes administrativní kontrolu a kontrolu přijatelnosti. Na zasedání jsou vybrány projekty dle bodového hodnocení až do vyčerpání celkové alokace dané výzvy. Mezi projekty spolupráce MAS patří Virtuální univerzita třetího věku – s provozně ekonomickou fakultou České zemědělské univerzity v Praze zahájili výuku ve dvou konzultačních střediscích na území MAS. Grundtvig – cílem projektu je sdílet jakékoli pozitivní zkušenosti s obnovením tradičních postupů a způsobů každodenního života na evropském venkově. MAS má mezinárodní partnerství s Horním Rakouskem, Bavorskem, Itálií a Španělskem.

MAS Blatensko

Místní akční skupina vznikla v roce 2004 , jejím zakladatelem byl Svaz obcí Blatenska. V současné době je v ní 32 obcí s 15 865 obyvateli. Vznikla ve snaze pomoci podnikatelské neziskové sféře. Místní akční skupina je členem Národní sítě MAS a Krajské sítě MAS. Do podvědomí obyvatelstva se dostala díky místním periodikům, regionálnímu kulturnímu kalendáři a propagací veřejnou správou. Po celou dobu své existence spolupracuje a MAS LAG Strakonicko. Partnerskou smlouvu s Fakultou životního prostředí ČZU v Praze, Střední odborné učiliště Blatná a Střední odborná škola Blatná. Místní akční skupina nemá žádné zaměstnance, využívá smlouvy o dílo a smlouvy, o provedení činnosti. Personální obsazení byli dva zaměstnanci. Organizační struktura zaměstnanců : ředitelka MAS, Správní rada, Dozorčí rada, kancelář mas, Programový výbor a výběrová komise.

Výběr projektů je stejný jako u předchozích místních akčních skupin, projekty musejí splnit administrativní kontrolu, poté kontrolu přijatelnosti (měl by být v mikroregionu Blatensko, realizace projektu na území mikroregionu, maximální výše finančních prostředků na projekt nesmí překročit 3 mil. Kč. A maximální výše podpory na jednoho žadatele nesmí překročit 6 mil. Kč. Projekty, které splní tato kritéria jsou bodovány. Na základě bodů jsou sestupně seřazeny a probíhá rozdělení finančních prostředků. Největším projektem spolupráce je určitě Prácheňsko všemi smysli,

Zavedení regionální značky Pracheňsko. Cílem je posílit marketing území, podporovat cestovní ruch, ukázat návštěvníkům historickou krajinu Prácheňska.

3.9. Výsledky a diskuze

V roce 2012 Ministerstvo zemědělství provádělo hodnocení Místních akčních skupin v rámci Programu rozvoje venkova. Hodnocení probíhalo v měsíci září. Hodnotilo se v šesti kritériích: základní parametry a strategické dokumenty; personální zajištění činnosti; administrace výzev a výběr projektů; integrace a rozvoj; monitoring a evaluace; propagace. Nejvyšší počet bodů byl 150. Z mých vybraných Místních akčních skupin se nejlépe umístila Místní akční skupina Rozkvět zahrady Jižních Čech s celkovým počtem 133 bodů, Místní akční skupina – Local action group Strakonicko – 131 bodů, Místní akční skupina Blanský les netolicko – 117 bodů, Místní akční skupina Šumavsko – 117 bodů.

Na konci práce jsem také provedla hodnocení místních akčních skupin, dle mých kritérií a vlastního úsudku. Stanovila jsem si kritéria jejich hodnocení. Dle mého osobního hodnocení dopadla nejlépe MAS Šumavsko. Snaží se o spoustu vlastních projektů, jejich příjmy jsou také ze 2/3 tvořeny jejich projekty. Se SPL skupina podpořila 134 projektů. Snaží se i o svojí vlastní činnost mimo plán SPL, která je pro místní akční skupinu velice důležitá, tato vlastní činnost vytváří její identitu. Její území je přes 40 obcí a v současnosti zaměstnává pět zaměstnanců. Své fishce aktualizovali i mimo povinnost jejich aktualizace, Výzvy byly vypisovány dvakrát ročně a vyhlášeny vždy minimálně měsíc dopředu na webových stránkách. Jejich vstřícnost a ochota spolupráce mě velmi překvapila. Setkala jsem se zde s velice dobrým přijetím. Dle mého názoru je tedy vítězem z těchto vybraných MAS jednoznačně Místní akční skupina MAS Šumavsko.

V okrese Strakonice jsem realizovala sociologické šetření na základě dotazníkového průzkumu. Z celkem oslovených 150 byla návratnost dotazníkového šetření 84%. Dotazník byl sestaven z otevřených a uzavřených otázek.

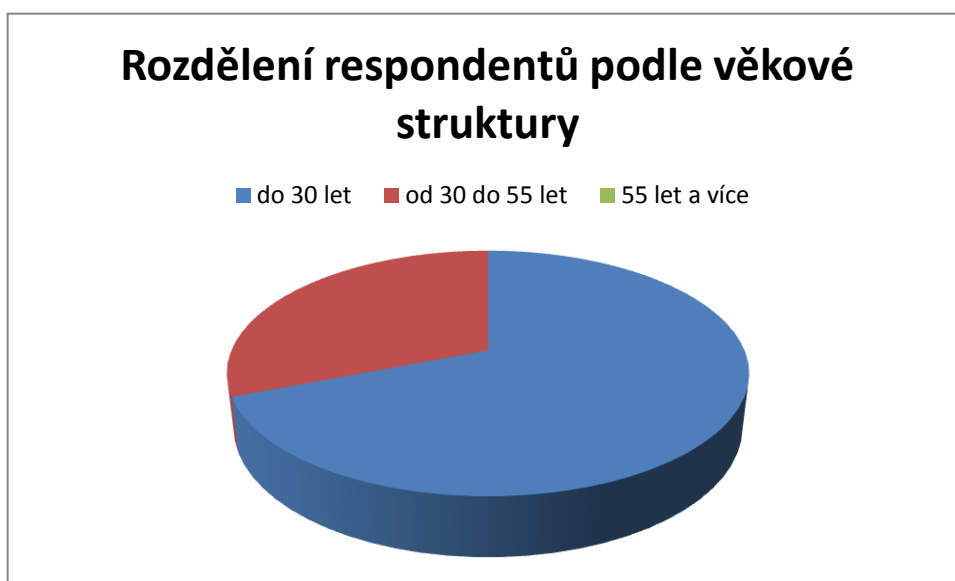
GRAF 12: ROZDĚLENÍ RESPONDENTŮ PODLE POHLAVÍ

Zdroj: Vlastní zpracování

V grafu číslo 12. Je znázorněno ve výsečovém grafu rozdělení respondentů podle pohlaví. Převážná část respondentů byli ženy a to celkem s 81,25 %. V následujícím grafu je rozdělení respondentů podle věkové struktury. Převážnou část tvořili respondenti ve věku do 30 let. Bylo jich celkem 68,75 %.

GRAF 13: ROZDĚLENÍ RESPONDENTŮ PODLE VĚKOVÉ STRUKTURY

Zdroj: Vlastní zpracování

Ve výšečtovém grafu úroveň dosaženého vzdělání respondentů. Jak je z grafu patrné, nejčastěji odpovídali respondenti se středním dosaženým vzděláním a to s 68,75 %.

Na otázku číslo 4. Co si představují pod pojmem venkov, byli nejčastěji: vesnice obklopené přírodou; malý počet obyvatel bez panelákové zástavby; vesnice mimo města; vesnice obklopené zvířaty; obce bez větších možností kulturních, vzdělávacích, obchodních a zdravotních možností; příroda. Venkov má většina obyvatel spojen s přírodou, zvířaty, zemědělstvím.

GRAF 14: ROZDĚLENÍ RESPONDENTŮ PODLE ÚROVNĚ DOSAŽENÉHO VZDĚLÁNÍ

Zdroj: Vlastní zpracování

Překvapivá většina dotázaných respondentů věděla, čím se zabývá regionální politika. Pouze jeden z respondentů však věděl, k čemu slouží Strukturální fondy EU. Zda někdy respondenti slyšeli o Programu rozvoje venkova odpovídali kladně, 75 % obyvatel již o něm slyšelo. Většina respondentů někdy již také slyšela o Místních akčních skupinách, dle odpovědí z dotazníku nejčastěji se o nich dozvěděli pomocí veřejných sdělovacích prostředků. S celkovými 42 % se o Místních akčních skupinách se respondenti dozvěděli z oficiálních webových stránek, a dalším zdrojem byly informační letáky a brožury. Otázka, kde bylo možné označit všechny odpovědi či navrhnout další, co si představují pod pojmem „aktéři rozvoje venkova“. Nejčastěji si respondenti pod tímto pojmem představovali obce a města, a to s 23 %, dále městské a

krajské úřady s 16 % a neziskové organizace s 12 %. Žádný z respondentů nezatřhl odpověď „jiná“ nabízené možnosti byli výstižné a respondenti si vybrali.

Mezi posledními otázkami ve vytvořeném dotazníku byly otázky na respondenty o jejich obci. Na otázku jak se obec snaží o rozvoj svého území nejčastěji respondenti odpovídali s 26 % o dostupnosti ZŠ a SŠ, další nejčastější odpovědi o snaze rozvoje obce byla dopravní obslužnost s 19%. Na jakou oblast je potřeba zaměřit pozornost v jejich obci respondenti převážnou většinou odpověděli, že by pozornost měla být zaměřena na pracovní příležitosti, dále se stejným počtem odpovědí se umístila kultura a lékařská péče. S necelými 10% se také umístilo životní prostředí.

I přes takto nízký počet oslovených respondentů byla převážně odpověď vždy stejná. Překvapivě však věděli o Regionální politice. Většina respondentů se o Místních akčních skupinách dozvěděla z webových stránek, všechny Místní akční skupiny by měly zaměřit pozornost na své oficiální stránky, zejména na jejich přehlednost.

Jak jsem se již zmínila o hodnocení MAS. Hodnocení od Ministerstva zemědělství se účastní pouze MAS s LEADER. Kritéria jsou stanovené převážně na splnění podmínek SPL, tedy MAS které plní tato kritéria mohou mít kladný výsledek hodnocení, avšak nemusí vykonávat žádnou činnost nad rámec SPL. Činnosti místních akčních skupin nad rámec SPL jsou důležité, právě tyto činnosti vytvářejí identitu každé MAS.

4. Závěr

V programovacím období 2014 - 2020 bude přiděleno do Programu rozvoje venkova 2,3 mld. eur. Podpora v programu by měla být v poměru zemědělců vs. ostatní venkov 95:5, v minulém programovacím období bylo 75:25. Pozitivem v novém programovacím období by měla být metoda LEADER používána i pro čerpání dotací z jiných fondů, které plní cíl na venkově, Komunitně vedený místní rozvoj.

Letošní rok, 2015 je pro Místní akční skupiny velice důležitý. Místní akční skupiny musejí projít novou certifikací a hodnocením nových strategií, jejich kvalita promítne, jaké množství finančních prostředků do svých regionů získají.

Cílem dotazníkového šetření bylo získat od respondentů především odpověď zda znají Místní akční skupiny či o nich někdy slyšeli. I přes malý počet respondentů dotazník dopadl pro Místní akční skupiny a jejich propagaci neuspokojivě. Někteří respondenti o Místních akčních skupinách někdy již slyšeli, ale nevědí, co MAS dělají za činnost a k čemu slouží., Místní akční skupiny by měly zaměřit větší pozornost na svojí propagaci. Obyvatelé, kteří nemají přímý zájem o dotační tituly o těchto většinou prospěšných společnostech nemají žádné informace.

Z praktické části vyplývá, ve většině místních akčních skupin nejčastěji žádali obce a jejich svazky. U všech zkoumaných místních akčních skupin byla i nejčastější hranice finančních prostředků na podpořené projekty mezi 200 – 300 tisíc Kč. Nejvíce projektů podpořila místní akční skupina Blanský les – Netolicko a to celkem 137 projektů, v těsném závěsu je Místní akční skupina Šumavsko se 134 podpořenými projekty, která přerozdělila nejvíce finančních prostředků. Projekty Místních akčních skupin by měli být limitovány výší finančních prostředků. Většina Místních akčních skupin rozdává finanční prostředky dle bodového hodnocení. Na některé vybrané projekty, které projdou jak administrativní kontrolou a kontrolou přijatelnosti se tedy nedostávají finanční prostředky. Je tedy možné, že MAS ze svých finančních prostředků podpoří jeden veliký projekt a na ostatní se již nedostane. Dle mého názoru by měli MAS podporovat spíše drobné projekty. Z hodnocení Místních akčních skupin dle stanovených kritérií mi nejlépe vyšla Místní akční skupina Šumavsko.

Všechny Místní akční skupiny popisované v praktické části se tedy aktivně podíleli při SPL. Výzvy vypisovaly dvakrát do roka, dle pravidel, které jsou v příloze

k práci, musely alespoň jedenkrát ročně. Podle počtu podpořených projektů je vidět snaha o rozvoje území každé místní akční skupiny. Díky existenci místních akčních skupin se dostanou finanční prostředky i na venkov, kam je MAS efektivně přerozdělují. Podpory z programu rozvoje venkova domohly k uskutečnění i těch projektů, které by nemohli být realizovány nebo s velkým časovým zpožděním. Financování z evropských fondů zasáhlo širokou škálu oblastí, na které se zaměřují.

Maximální možná alokace na MAS v letech 2007 - 2013, které poskytl Státní zemědělský intervenční fond byla pro Jihočeský kraj, ve kterém se nachází 12 MAS, 498 717 742 Kč. O jednu více v Královéhradeckém kraji, avšak nejvyšší alokace je pro Středočeský kraj a to 580 963 874.

I Summary

The aim of the work was to familiarize with the issues of rural development. In the first part of the work, are here explained and defined in general terms to the issue of rural development. Described Regional policy, its goals for the past and current programming period. Actors of rural development, required for the next part of the work. There is also described a rural development Programme, especially the LEADER, with whom they are working actors.

In the practical part are matched against the actors of rural development, therefore, the Local action group of pre-selected regions. Analysed on the basis of their challenges, supported projects and applicants. The work was also processed a questionnaire survey, the results of which are presented in the work. Furthermore, an assessment of the Local action groups according to selected criteria, on the basis of which I chose the Local action group.

Keywords: actors in rural development, rural Development, countryside, grants

II. Seznam použitých zdrojů

- 1) Armstrong H. (2000). *Regional economics and policy*. 3rd ed. Oxford: Blackwell Publishers
- 2) Balcar, V. (2013). *Statistický lexikon obcí České republiky 2013: podle správního rozdělení k 1.1 2013 a výsledků sčítání lidu, domů a bytů k 26. 3. 2011*. Praha: Český statistický úřad.
- 3) Boháčová, I., & Hrabánková, M. (2009). *Strukturální politika Evropské unie*. 1.vyd. Praha: C. M. Beck
- 4) Faltová Leitmanová, I. (2001). *Ekonomický rozvoj Jihočeského kraje*. Praha 6: České učení technické v Praze
- 5) Hrabánková, M. (1999). *Strukturální fondy*. Praha: Institut výchovy a vzdělávání. Ministerstvo zemědělství ČR
- 6) Hrabánková, M. a kol. (2009). *Identifikace sociálně - ekonomických podmínek rozvoje horských a podhorských oblastí*. 1. vyd. České Budějovice: CERM Akademické nakladatelství
- 7) Chvojková, A., & Květoň, V. a kol. (2007). *Finanční prostředky fondů EU v období 2007 - 2013*. Praha: IREAS, Institut pro strukturální politiku, o.p.s.
- 8) Johnston R. (2000). *The dictionary of human geography*. 3rd ed. Malden, Mass: Blackwell Publishers
- 9) Kouřilová, J. a kol. (2012). *Synergie vztahu město – venkov*. 1. vyd. Praha: Alfa Nakladatelství
- 10) Majerová, V. (2008). *Český venkov 2007 studie Jihočeského a Ústeckého kraje*. 1. vyd. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze
- 11) Pělucha, M. (2012). *Venkov na prahu 21. století*. Praha: Alfa nakladatelství
- 12) Macháček J. (2012). *Venkov v rámci inovativních přístupů*. 1. vyd. Praha: Alfa Nakladatelství
- 13) Ministerstvo zemědělství, (2012). *Osa IV. LEADER v Jihočeském kraji příklady z praxe*. Praha: Ministerstvo zemědělství
- 14) Ministerstvo zemědělství, (2009). *LEADER - Budoucnost venkova*. Praha: Ministerstvo zemědělství

- 15) Pelcl, P., Havránek, T., Lehmannová, A., & Martínek J. (2008). *Metodika dobré praxe Místních akčních skupin v České republice*. Plzeň: Centrum pro komunitní práci
- 16) Pělucha, M. a kol. (2006). *Rozvoj venkova v programovacím období 2007 -2013 v kontextu reformy SZP EU*. Praha: IREAS, Institut pro strukturální politiku, o.p.s.
- 17) Rektořík, J., & Šelešovský, J. a kol. (1999). *Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací. I. vyd.* Brno: Masarykova univerzita Brno
- 18) Topková, V., (2011). *Trh práce v okrese Strakonice – Regionálně geografická analýza*. (Bakalářská práce). České Budějovice. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Pedagogická fakulta

Internetové zdroje:

- 1) Český statistický úřad, (2012). Charakteristika okresu Prachatice. Dostupné z http://www.czso.cz/xcr/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_pt
- 2) Český statistický úřad, (2012). Charakteristika okresu Strakonice. Dostupné z http://www.czso.cz/xcr/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_st
- 3) DSO Blanicko-Otavský region, (2006). Realizované projekty. Dostupné z www.blanicko-otavsko.eu/region-projekty-realizovane
- 4) DSO Prachaticko, (2010). Akce, projekty. Dostupné z <http://www.prachatice.cz/dsopt/?akce-projekty,9&PHPSESSID=3498f3a54c612a176b722e990cf8d402>
- 5) DSO Prachaticko, (2010). Základní informace. Dostupné z <http://www.prachatice.cz/dsopt/?zakladni-informace,1>
- 6) Euroskop, (2015). Regionální politika 2014 - 2020. Dostupné z <https://www.euroskop.cz/9197/sekce/regionalni-politika-2014-2020/>
- 7) GAREP s.r.o., [2014]. Aktéři rozvoje venkova. Dostupné z <http://www.regionalnirozvoj.cz/index.php/akteri-venkov.html>
- 8) GaREP, spol. s r.o., (2011). Manuál rozvoje venkova. Brno:
- 9) Hospodářská komora ČR, (2013). Okres Strakonice. Dostupné z http://www.komora.cz/hk-cr/inmp/knihovna-informaci-pro-podnikani/regionalni-informace/kraje-cr/jihocesky-kraj-c/art_22667/okres-strakonice.aspx

- 10) Horní Vltava Boubínsko[2014].Dostupné z www.hornivltava.cz/mrhvb/uspesneprojekty.asp
- 11) Jihočeský kraj, (2014). Mezi jihočeské obce rozdělí kraj v programu obnovy venkova o 6 mil. víc. Dostupné z http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Bid_v%5D=1&par%5Blang%5D=&par%5Bakt%5D=2499
- 12) KMPG, (2014). Eu Funds in Central and Eastern Europe dostupné z <http://www.kpmg.com/SI/en/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/Documents/EU-Funds-in-Central-and-Eastern-Europe.pdf>
- 13) MAS LAG Strakonice, (nedatováno). Pravidla výběru projektů. Dostupné z <http://www.strakonicko.net/mas/user/2012/pravidla%20v%C3%BDb%C4%9Bru%20projekt%C5%AF.pdf>
- 14) MAS Netolicko, [2014]. O nás. Dostupné z www.mas-netolicko.cz/?onas,1
- 15) Ministerstvo pro místní rozvoj, (nedatováno). Regiony regionální politiky Evropské unie. Dostupné z <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU/Regiony-regionalni-politiky-EU>
- 16) Ministerstvo pro místní rozvoj, (nedatováno). Fondy EU: 26,7 miliard Eur pro Českou republiku. Dostupné z <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU.aspx>
- 17) Ministerstvo zemědělství, (2013). LEADER ČR. Dostupné z <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/dobihajici-a-ukoncene-dotace/leader-cr/>
- 18) Ministerstvo zemědělství, (2013). Místní akční skupiny. Dostupné z <http://eagri.cz/public/web/mze/venkov/mistni-akcni-skupiny/>
- 19) Ministerstvo zemědělství, [2015]. Národní dotace. Dostupné z <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/narodni-dotace/>
- 20) Ministerstvo zemědělství, [2015]. Komunitně vedený místní rozvoj. Dostupné z <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/komunitne-vedeny-mistni-rozvoj-clld>

- 21) Ministerstvo zemědělství, (2009). LEADER budoucnost venkova. Dostupné z http://eagri.cz/public/web/file/37121/_02_Brozura_LEADER_budoucnost_venkova_2009.pdf
- 22) Národní síť Místních akčních skupin, (2014). O Nás. Dostupné z <http://nsmascr.cz/o-nas/>
- 23) Národní síť Místních akčních skupin, (nedatováno). Krajské sdružení Národní sítě Místních akčních skupin, o.s. v Jihočeském kraji. Dostupné z <http://jihocesky.nsmascr.cz/files/2012/11/Z%C3%A1kladn%C3%AD-informace-%C4%8Dlensk%C3%A1-z%C3%A1kladna.pdf>
- 24) Perlín, [2015]. Venkov, typologie venkovského prostoru dostupné z <file:///C:/Documents%20and%20Settings/Ctenar/Dokumenty/perlin.pdf>
- 25) Regionální agrární komora Jihočeského kraje, (2014). Okres Prachatice. Dostupné z <http://www.rakjk.cz/prachatice/charakteristika.html>
- 26) Regionální informační servis, (2012). Mikroregiony. Dostupné z www.risy.cz/es/krajske-ris/jihocesky-kraj/regionalni-informace/mikroregiony/
- 27) RERA a.s., [2014]. Program rozvoje mikroregionu Dolního Pootaví. Dostupné z http://www.strakonice.eu/sites/default/files/iprm/PRM_dpootavi.pdf
- 28) Státní zemědělský intervenční fond, (2014). Program rozvoje venkova. Dostupné z <https://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/eafrd>
- 29) Státní zemědělský intervenční fond, (2014). Státní zemědělský intervenční fond. Dostupné z <http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/o-nas/co-je-szif>
- 30) Státní zemědělský intervenční fond, (2013). Program rozvoje venkova na období 2014 – 2020. Dostupné z <http://www.szif.cz/cs/prv2014>
- 31) Vodňanská ryba, (2006). Místní akční skupina aneb kdo jsme. Dostupné z www.vodnanskaryba.cz/mistni-akcni-skupina-aneb-kdo-jsme
- 32) WANET s.r.o., (2009). Současnost obce a občanská vybavenost. Dostupné z http://www.mistopisy.cz/soucasnost_strakonice_9452.html
- 33) WANET s.r.o., (2009). Současnost obce a občanská vybavenost. Dostupné z http://www.mistopisy.cz/soucasnost_prachatice_6954.html

III. Seznamy tabulek, obrázků, grafů a příloh

Seznam tabulek

Tabulka 1. Členění NUTS

Tabulka 2. Vymezení venkovských regionů podle hustoty zalidnění dle ORP

Tabulka 3. Aktéři rozvoje venkova

Tabulka 4. Počet obyvatel v Jihočeském kraji a jeho okresech k 30. 9. 2013

Tabulka 5. Jihočeský kraj a vybrané ekonomické ukazatele

Tabulka 6. Místní akční skupiny v Jihočeském kraji

Tabulka 7. Vybrané podnikatelské subjekty na území okresu Strakonice

Tabulka 8. Počet žadatelů v jednotlivých výzvách Místní akční skupiny Svazku obcí Blatenska

Tabulka 9. Počet projektů v jednotlivých výzvách Místní akční skupiny Svazku obcí Blatenska

Tabulka 10. Počet žadatelů v jednotlivých výzvách a MAS LAG Strakonicko

Tabulka 11. Počet projektů v jednotlivých výzvách MAS LAG Strakonicko

Tabulka 12: Počet žadatelů v jednotlivých výzvách MAS Šumavsko

Tabulka 13: Počet projektů v jednotlivých výzvách MAS Šumavsko

Tabulka 14: Počet žadatelů v jednotlivých výzvách MAS Rozkvět zahrady Jižních Čech

Tabulka 15: Počet projektů v jednotlivých výzvách MAS Rozkvět zahrady Jižních Čech

Tabulka 16: Počet žadatelů v jednotlivých výzvách MAS Blanský les – Netolicko

Tabulka 17: Počet projektů v jednotlivých výzvách MAS Blanský les - Netolicko

Seznam grafů

Graf 1: Vývoj obyvatelstva v okrese Strakonice v letech 2001 – 2012

Graf 2: Podíl nezaměstnaných v okrese Strakonice za rok 2012

Graf 3: Podíl nezaměstnaných v okrese Strakonice za rok 2013

Graf 4: Vývoj obyvatelstva v okrese Prachatice

Graf 5: Míra nezaměstnanosti v okrese Prachatice v roce 2012

Graf 6: Míra nezaměstnanosti v okrese Prachatice v roce 2013

Graf 7: Přidělené dotace žadatelům MAS Svazku obcí Blatenska

Graf 8: Přidělené dotace žadatelům MAS LAG Strakonice

Graf 9: Přidělené dotace žadatelům MAS Šumavsko

Graf 10: Přidělené dotace žadatelům MAS Rozkvět zahrady Jižních čech

Graf 11: Přidělené dotace žadatelům MAS Blanský les - Netolicko

Seznam obrázků:

Obrázek 1. Místní akční skupiny v České republice

Obrázek 2. Místní akční skupiny v Jihočeském kraji

Obrázek 3. Administrativní členění okresu Strakonice

Obrázek 4. Administrativní členění okresu Prachatice

Seznam příloh:

Příloha 1. Dotazník

Příloha 2. Pravidla pro poskytování dotací Místních akčních skupin

V. Přílohy

Příloha číslo 1.

Dotazník

1. Pohlaví
 - Muž
 - Žena
2. Váš věk
 - Do 30 let
 - Od 30 do 55 let
 - 55 let a více
3. Vzdělání
 - Základní
 - Vyučen
 - SŠ
 - VŠ
4. Co si představujete pod pojem venkov
5. Víte čím se zabývá regionální politika
6. Co si myslíte pod pojmem „aktéři rozvoje venkova“
 - MěÚ; KÚ
 - Obyvatelé
 - PO
 - Spolky
 - Obce, města
 - Zemědělci
 - Zájmová sdružení
 - Ministerstva
 - Neziskové organizace
 - Jiné:
7. Víte k čemu slouží Strukturální fondy
8. Slyšeli jste někdy o Programu rozvoje venkova
9. Pokud ano, jak jste se o nich dozvěděli

10. Víte co jsou Místní akční skupiny

11. S jakým propagačním materiálem jste se setkali

- Spoty
- Brožury; informační letáky
- Webové stránky
- Jiné:

12. Myslíte si že je činnost MAS prospěšná

13. Jak se Vaše obec; město snaží o rozvoj oblasti

- Nabídka pracovních podmínek
- Podpora místních podnikatelů
- Dopravní obslužnost
- Rozvoj CR
- Nabídka zajímavých podmínek pro potenciální investory
- Dostupnost SŠ a ZŠ
- Jiné:

14. Na jakou oblast je dle Vašeho názoru třeba zaměřit pozornost vaši obce; města

- Školství
- Kultura
- Pracovní příležitosti
- Sport
- Lékařská péče
- Doprava
- Průmysl
- Zemědělství
- Životní prostředí
- Jiné:

Příloha číslo 2.

Ministerstvo zemědělství

Č.j.: 188818/2012-MZE-14113

PRAVIDLA,

kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace pro místní akční skupiny v rámci Programu rozvoje venkova ČR na období 2007-2013 (dále jen „Pravidla MAS“)

Ministerstvo zemědělství na základě nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 ze dne 20. září 2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD), na základě nařízení Rady (ES) č. 1290/2005 o financování společné zemědělské politiky, na základě Programu rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013 (PRV), vydává tato Pravidla, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace v rámci Programu rozvoje venkova ČR pro období 2007 – 2013.

Opatření IV. 1. 1. Místní akční skupina

Definice příjemce dotace

- a) Příjemcem dotace může být pouze místní akční skupina schválená pro podporu z Programu rozvoje venkova ČR na období 2007-2013, opatření IV. 1.1 Místní akční skupina.
- b) Příjemce dotace může mít tuto právní formu:
 - Obecně prospěšná společnost podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů,
 - občanské sdružení podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů,
 - zájmové sdružení právnických osob podle § 20, písm. f) zákona č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
- c) Subjekt musí splňovat podmínku partnerství mezi soukromým a veřejným sektorem.
- d) Jiná právní forma příjemce dotace je nepřipustná a to vč. Občanského sdružení podle § 829 zákona č. 40/1964 Sb.

Druh a výše dotace, finanční alokace

- a) Druh dotace: přímá nenávratná dotace.
- b) Maximální výše dotace: 100 % způsobilých výdajů, ze kterých je stanovena dotace.
- c) Příspěvek EU činí 80 % veřejných zdrojů. Příspěvek ČR činí 20 % veřejných zdrojů.
- d) Na opatření IV. 1.1 může být místní akční skupinou čerpáno max. 20 % z celkových prostředků přidělených po realizaci SPL, maximálně však 2 500 000,- Kč ročně. MAS může snížit výši roční alokace pro IV. 1.1 ve prospěch IV. 1.2, nikoliv však naopak.

e) Roční alokaci pro každou MAS stanovuje Ministerstvo zemědělství součtem základní částky (50% celkové souhrnné alokace MAS pro daný rok/počet MAS) a částky bonusu. Bonus se stanovuje na základě:

- počtu obyvatel k 1. 1. 2009 v obcích, které byly v územní působnosti dané MAS k 31.8. roku předcházejícího roku, na který je stanovena roční alokace; při změně území podá MAS hlášení o změnách nejpozději do 31. 7. roku předcházejícího, na který je stanovena roční alokace,

- a stupně kvality fungování MAS. Stupeň kvality fungování MAS určí Řídící orgán PRV na základě kvalitativního šetření jím jmenovaných hodnotitelských komisí a dalších kvantitativních faktorů.

V případě rozšíření územní působnosti MAS s navýšením počtu obyvatel nad hodnotu 110% (vzhledem k seznamu obcí v územní působnosti MAS k 25. 9. 2009 a počtu obyvatel v těchto obcích k 1. 1. 2009) bude výše roční alokace MAS počítána z této 110% hodnoty.

f) Převod nevyčerpaných prostředků z opatření IV. 1.2 probíhá průběžně a ze IV.1.1. po podání poslední Žádosti o proplacení za každý rok. Převáděny nejsou částky, které byly uvedeny na Žádosti o proplacení, ale nebyly proplaceny z důvodu korekcí a sankcí. Převedené částky mohou být použity na výzvy pro projekty IV.1.2 a to nejpozději v roce 2013 (týká se podepsaných Dohod o poskytnutí dotace v roce 2013) a pro režijní výdaje MAS z let 2012 a 2013 (opatření IV.1.1), a to nejpozději v roce 2014. Převést lze i nevyčerpané prostředky z předchozích let realizace SPL (platí pouze pro IV.1.2). Aktuální výše nevyčerpaných prostředků je uvedena na Portálu Farmáře.

g) MAS je informována prostřednictvím www stránek SZIF o roční alokaci souhrnně na opatření IV.1.1 a IV.1.2 vždy na daný kalendářní rok zpravidla v měsíci říjnu roku předcházejícího. Na základě této informace bude následně MAS vyzvána k podpisu Dodatku k Dohodě o poskytnutí dotace.

Povinnosti MAS při administraci projektů IV.1.2

8.1. Obecné zásady

a) Předávat potřebnou dokumentaci ze SZIF konečnému žadateli a naopak; nevztahuje se na podpis Dohody, kterou vyřizuje RO SZIF přímo s konečným žadatelem; X,

b) V průběhu přípravy, administrace a realizace jednotlivých projektů konzultovat s konečnými žadateli případné dotazy a problémy; X.

c) Provádět administraci každého projektu v náležitě kvalitě. Za každý projekt, u kterého bude následnou kontrolou SZIF zjištěn závažný nedostatek MAS vedoucí k ukončení administrace, bude udělena sankce X (neruší se přitom udělení sankce v rámci kapitoly 8.4.).

d) Veškerá dokumentace týkající se administrace Žadostí o dotaci konečných žadatelů/příjemců dotace musí být na MAS archivována, a to nejméně po dobu 7 let od podání poslední ŽoP MAS; X.

8.2. Vyhlášení Výzvy

- a) Výzvy jsou MAS vyhlašovány v rámci jednotlivých kol PRV minimálně jednou za kalendářní rok; Z.
- b) Výzva se musí vztahovat na celé území MAS, na kterém je realizováno SPL; X.
- c) Před vyhlášením každé výzvy zadá MAS prostřednictvím Portálu farmáře Žádost o schválení výzvy, ve které vyplní požadované náležitosti a odešle ji elektronicky ke schválení na SZIF, který do 10-ti pracovních dní rozhodne o schválení/neschválení výzvy. Vyhlášení neschválené výzvy je považováno za neplatnou výzvu a projekty nebudou na SZIF zaregistrovány.
- d) Žádost o schválení výzvy pro nadcházející kolo příjmu PRV lze zadat až po ukončení registrace na RO SZIF pro předchozí kolo. Pro jedno kolo příjmu PRV může mít MAS vyhlášenu maximálně jednu výzvu.
- e) Spolu s informací o schválení výzvy je MAS zaslán prostřednictvím Portálu Farmáře formulář Žádosti o dotaci v softwarovém nástroji, který je platný pouze pro danou výzvu a MAS.
- f) Již schválenou výzvu nelze nijak měnit. Ve výjimečných případech může SZIF výzvu zrušit a schválit novou.
- g) Výzva musí být vždy v souladu s příslušnými Fichemi, se SPL, s Pravidly MAS a s Pravidly pro opatření IV.1.2 vč. Metodiky; D jinak X.
- h) Výzva, formulář Žádosti o dotaci a Fiche platné pro tuto výzvu musí být zveřejněny minimálně na internetových stránkách MAS od data vyhlášení výzvy až po poslední den příjmu projektů na MAS; výzva musí být vyhlášena minimálně 3 týdny před ukončením příjmu žádostí na MAS; X.
- i) Výzva musí obsahovat minimálně následující údaje; D jinak X, v dalším případě zveřejnění neúplné výzvy rovnou X (pokud MAS ani po výzvě neprovede nápravu, bude celá výzva ze strany SZIF zrušena):

8.1 název MAS a SPL,

8.2 seznam vyhlášených Fichí,

8.3 časové rozmezí a místo příjmu Žádostí o dotaci,

8.4 informaci o termínu příjmu povinných příloh k Žádosti o dotaci (tj. zda lze předkládat i Žádosti o dotaci neobsahující všechny povinné přílohy apod. včetně nejzazšího termínu pro jejich předložení či zda neúplné Žádosti nebudou MAS přijaty),

8.5 odkaz na internetové stránky MAS,

8.6 jméno a kontaktní údaje (telefon, e-mail) na pracovníka MAS, poskytujícího informace případným konečným žadatelům;

8.7 alokace na jednotlivé Fiche (v případě změn alokací při schvalování projektů musí být tento postup odsouhlasen dle vnitřních předpisů MAS v souladu se SPL),

8.8 kolo příjmu PRV, ve kterém budou Žádosti registrovány na SZIF,

8.9 vlastní předpis, který zaručí transparentnost výběru projektů a zamezí střetu zájmů (případně odkaz na internetové stránky, kde jej žadatel nalezne).

8.3. Příjem Žádostí o dotaci

- a) Na základě výzvy převezme MAS Žádosti o dotaci, samotný Formulář Žádosti o dotaci vytiskne z elektronické verze doručené konečným žadatelem. MAS nejprve provede kontrolu úplnosti přijatých Žádostí o dotaci na základě kontrolního listu zpracovaného v souladu s danou Fichí. Neurčí-li MAS ve výzvě jinak, neúplná Žádost o dotaci (neobsahující všechny povinné přílohy, nesprávně vyplněná žádost) nebude přijata místní akční skupinou a konečný žadatel bude na místě o této skutečnosti a jejích důvodech písemně informován; X.
- b) MAS je povinna zveřejnit minimálně na svých internetových stránkách seznam přijatých žádostí minimálně v rozsahu název žadatele, místo realizace projektu (NUTS 5), název projektu (včetně uvedení názvu nebo čísla Fiche), a to nejpozději do 7 kalendářních dní od ukončení příjmu žádostí na MAS; X.
- c) MAS je povinna zveřejnit na svých internetových stránkách termín zasedání výběrové komise, a to nejpozději 14 kalendářních dnů před zasedáním výběrové komise. V případě, že nový termín bude stanoven na dřívější datum, změna musí být zveřejněna alespoň 3 pracovní dny před tímto novým termínem; X.

8.4. Administrativní kontrola a kontrola přijatelnosti

- a) Přijaté Žádosti o dotaci prochází administrativní kontrolou místní akční skupiny (tj. kontrolou obsahové správnosti) a kontrolou přijatelnosti. V případě, že MAS stanoví ve výzvě, že některé povinné přílohy je možné předložit až dodatečně (např. až po výběru projektů), provede pouze kontrolu dokumentace, doručené při příjmu. Kontrolu zbývajících částí dokumentace provede MAS až po termínu stanoveném ve výzvě, X za každou chybně zkontrolovanou Žádost o dotaci.
- b) V případě, že po administrativní kontrole zjistí MAS, že je nutné opravit nedostatky, písemně vyzve konečného žadatele s pevně daným termínem k doplnění Žádosti o dotaci, a v případě nedoplnění ve stanoveném termínu ukončí administraci dané Žádosti z důvodu nesplnění podmínek Pravidel pro předložení Žádosti o dotaci, X.
- c) Po provedení administrativní kontroly a kontroly přijatelnosti je MAS povinna informovat písemně konečného žadatele o výsledku kontroly do 5 pracovních dnů od ukončení kontroly (doklad je nutné zaslat doporučeně nebo předat osobně proti podpisu konečného žadatele), X.

8.5. Žádost o přezkoumání

- a) Konečný žadatel, jehož projekt byl vyřazen na základě administrativní kontroly nebo kontroly přijatelnosti MAS, nebo nesouhlasí s bodovým hodnocením, má možnost do 7 pracovních dnů ode dne následujícího po odeslání písemného vyjádření MAS podat žádost o přezkoumání postupu MAS na danou MAS.
- b) V případě, že nedojde na jednání po podání žádosti o přezkoumání postupu MAS ke shodnému závěru MAS a konečného žadatele, má konečný žadatel právo podat žádost o přezkoumání postupu MAS na příslušný RO SZIF a pokud tak učiní, má zároveň povinnost dát tuto skutečnost MAS na vědomí (povinnost je zakotvena v Pravidlech IV.1.2).
- c) Nastavení administrativních postupů MAS musí umožnit konečnému žadateli předložit žádost o přezkoumání postupu MAS na RO SZIF nejpozději v termínu, kdy MAS předkládá na RO SZIF vybrané projekty k zaregistrování, X.

d) Po doručení žádosti o přezkoumání postupu MAS na RO SZIF bude provedeno jeho přezkoumání a v případě, že byl projekt v rámci výzvy vyloučen neoprávněně, bude MAS písemně vyzvána k nápravě, X.

8.6. Výběr projektů

a) U Žádostí, které nebyly vyřazeny v rámci administrativní kontroly a kontroly přijatelnosti, provede Výběrová komise MAS za každou Fiche bodové hodnocení (dle předem stanovených preferenčních kritérií); Z.

b) MAS v rámci každé Fiche žádosti seřadí podle počtu získaných bodů sestupně a provede výběr Žádostí dle bodového hodnocení a aktuálních finančních prostředků pro Žádosti opatření IV.1.2 alokovaných na danou výzvu/Fichi v souladu s nastavenými aktuálními postupy MAS; Z

c) Poté vyhotoví Seznam vybraných Žádostí a Seznam nevybraných Žádostí s uvedením bodového zisku a čísla Fiche (vzor seznamů je zveřejněn na stránkách SZIF); X.

d) V Seznamu vybraných Žádostí mohou být uvedeny jen ty Žádosti, které lze podpořit v plné výši; X.

e) MAS je povinna zveřejnit minimálně na svých internetových stránkách Seznam vybraných žádostí nejpozději poslední den příjmu žádostí na RO SZIF v rámci příslušného kola PRV; X.

f) Výsledky hodnocení (bodování) MAS zaznamená do formuláře Žádosti o dotaci; X za každou ŽoD, u které není zaznamenáno bodování.

g) MAS je povinna písemně informovat žadatele o získaném počtu bodů za jednotlivá kritéria, u vybraných žádostí pak navíc o závazcích spojených s udělenými body; X, při nesplnění nápravy Y.

Kritéria přijatelnosti MAS v průběhu realizace SPL

a) MAS musí splňovat definici příjemce dotace; C

b) Strategie musí být realizována na území České republiky, mimo území hl. města Praha; C.

c) Území působnosti MAS má 10 000 až 100 000 obyvatel a města s max. 25 000 obyvateli (počet obyvatel se posuzuje ke dni 1. 1. 2009); D jinak C.

d) Území působnosti MAS je celistvé, bez izolovaných územních celků (s výjimkou již schválených změn území); D jinak C.

e) Územní vymezení působnosti MAS se mezi jednotlivými MAS schválenými v IV.1.1 PRV nesmí překrývat, tzn., že jedna obec smí být v územní působnosti jen jedné místní akční skupiny, která je schválena k podpoře v rámci opatření IV.1.1; D jinak C. V případě sloučení MAS pro další programové období 2014+ nemusí být toto kritérium přijatelnosti splněno po dobu vázanosti projektu na účel.

f) Při rozšiřování územní působnosti MAS nesmí dojít ke vzniku izolovaných územních celků (s výjimkou vojenských újezdů); D jinak C.

g) MAS tvoří partnerství mezi veřejným³ a soukromým sektorem včetně neziskového; D jinak C.

h) Členové, resp. partneři MAS musí mít na území působnosti MAS trvalé bydliště, sídlo nebo provozovnu nebo musí prokazatelně na daném území místně působit; D, jinak C.

i) Rozhodovací orgány MAS, které mají v kompetenci rozhodování související s realizací SPL (valná hromada, příp. správní rada⁴ a Výběrová komise MAS) musí být tvořeny minimálně z 50 % zástupci soukromé sféry (např. ekonomických, sociálních partnerů, zástupců občanské společnosti) a maximálně z 50 % zástupci veřejné sféry³; D jinak C.

j) Místní akční skupina má vytvořenou výběrovou komisi (funkční období členů výběrové komise je maximálně tříleté); D, jinak C.

k) Místní akční skupina má zajištěného manažera pro realizaci SPL v pracovně právním vztahu na celý či částečný úvazek a smluvně zajištěné účetní služby⁵; D, jinak C.

l) MAS nesmí přijmout odměnu, bonus či jinak definovaný příjem (a to i z přiznané dotace) za poradenství, zpracování či administraci projektu v opatření IV.1.2 Realizace místní rozvojové strategie; X v dalším případě Z.